

European Network for
Rural Development

EL

ΕΝΤΥΠΟ ΕΡΓΩΝ

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο
για την Αγροτική Ανάπτυξη

RURAL INSPIRATION AWARDS 2021

<https://enrd.ec.europa.eu>

Funded by the

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΔΑΑ) αποτελεί κομβικό σημείο αναφοράς των εταιρών της αγροτικής ανάπτυξης σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Δίκτυο αυτό συνεισφέρει στην αποτελεσματική εφαρμογή των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης σε κάθε κράτος-μέλος μέσω της δημιουργίας και ανταλλαγής γνώσεων, ενώ παράλληλα προωθεί την ανταλλαγή πληροφοριών και διευκολύνει την ανάπτυξη συνεργασιών στις αγροτικές περιοχές της Ευρώπης.

Σε κάθε κράτος-μέλος έχει συσταθεί ένα Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο (ΕΑΔ) το οποίο φέρνει σε επαφή τους οργανισμούς και τις διοικητικές αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΔΑΑ) ενισχύει τη δικτύωση μεταξύ των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων, των εθνικών διοικητικών αρχών και των Ευρωπαϊκών οργανισμών.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να ανατρέξετε στον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD): (<https://enrd.ec.europa.eu>)

Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Το ενημερωτικό έντυπο του ΕΔΑΑ «Έντυπο Έργων Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου για την Αγροτική Ανάπτυξη» αποτελεί μέρος μιας σειράς εκδόσεων του ΕΔΑΑ που έχουν στόχο την ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών. Η κάθε έκδοση αυτού του ενημερωτικού εντύπου παρουσιάζει διάφορα έργα τα οποία έχουν συγχρηματοδοτηθεί από το ΕΓΤΑΑ στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης. Μπορείτε να κατεβάσετε παλαιότερες εκδόσεις του ενημερωτικού εντύπου από τον ιστότοπο του ΕΔΑΑ⁽¹⁾ Η συλλογή με τα καλύτερα έργα και τις βέλτιστες πρακτικές⁽²⁾ περιλαμβάνει επίσης πολλά επιπρόσθετα παραδείγματα παροχής ενίσχυσης από το ΕΓΤΑΑ σε αντίστοιχες πρωτοβουλίες αγροτικής ανάπτυξης.

(1) <https://enrd.ec.europa.eu/publications/search>

(2) https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice_en

Εκτυπώθηκε από το Τυπογραφείο Bietlot στο Βέλγιο

Η έντυπη έκδοση του περιοδικού έγινε σε στοιχειώδες απαλλαγμένο χλωρίου λευκασμένο χαρτί (ECF)

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο 2021

1^η έκδοση

Οι απόψεις που διατυπώνονται είναι εκείνες του συντάκτη (των συντακτών) και δεν θα πρέπει να θεωρούνται αντιπροσωπευτικές της επίσημης θέσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2021

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2021

Η εκ νέου χρήση επιτρέπεται, υπό την προϋπόθεση μνείας της πηγής της δημοσίευσης. Η πολιτική επαναχρησιμοποίησης των εγγράφων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διέπεται από την Απόφαση 2011/833/ΕΕ (ΕΕ L 330 της 14.12.2011, σ. 39). Για οποιαδήποτε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν καλύπτεται από τα πνευματικά δικαιώματα της ΕΕ, πρέπει να ζητείται άδεια απευθείας από τον κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων.

Εκτύπωση ISBN 978-92-76-36207-4

ISSN 2529-4954

doi:10.2762/753571

KF-AP-21-002-EN-C

PDF ISBN 978-92-76-36213-5

ISSN 2529-5012

doi:10.2762/631

KF-AP-21-002-EN-N

Υπεύθυνος σύνταξης: Neda Skakeljca, Προϊστάμενη Μονάδας, Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης ΕΕ.

Συντάκτης: Elena Di Federico, Διευθύντρια Επισήμων Εκδόσεων, Σημείο Επαφής ΕΔΑΑ.

Ευχαριστίες

Κύριοι συντελεστές: John Grieve, David Lamb, Cristina Rascón García, Marianne Geater.

Διάταξη εντύπου: Benoit Goossens (Tipik)

Φωτογραφία εξωφύλλου © Freepik, master1305

Η μετάφραση στα ελληνικά πραγματοποιήθηκε με τη στήριξη του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας.

Περιεχόμενα

1. Πράσινο Μέλλον

Σελίδα 4

Οι Κήποι των Αγγέλων ευδοκούν στην Πολωνία
Ένα Πράσινο Μέλλον για την Αγροτική Γερμανία
Αποκατάσταση των δασών της Σλοβενίας
Μεταφορά Πράσινων Γνώσεων στην Εσθονία
«Οράματα Σοφίας» για την αγροτική Φινλανδία

2. Ψηφιακό Μέλλον

Σελίδα 10

Πρωτοπόρες ψηφιακές δεξιότητες στην Κεντρική Φινλανδία
Χαρτογράφηση και βελτίωση του οικολογικού δικτύου στην ύπαιθρο του Βελγίου
Οι Ολλανδοί γεωργοί παρακολουθούν τα ύδατα
Παροχή βοήθειας στους μελισσοκόμους της Λετονίας
Ηλεκτρονική αγορά για μικρούς αγροτικούς προμηθευτές στη Γερμανία

3. Ανθεκτικό Μέλλον

Σελίδα 16

Παράδοση τοπικών προϊόντων με ποδήλατο μεταφοράς φορτίου στην αγροτική Γερμανία
Ανάπτυξη της κυκλικής βιοοικονομίας στην Ισπανία
Αύξηση της ανθεκτικότητας των γερμανικών τοπικών καταστημάτων και των τοπικών παραγωγών
Βιώσιμη ανάπτυξη σε ένα Φινλανδικό γεωπάρκο
Εμπειρίες αργών ταξιδιών (slow trips) στην αγροτική Αυστρία (και πέρα από αυτήν)

4. Μέλλον χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς

Σελίδα 22

Σούπερ Ηλικιωμένοι (Super Seniors) στο Λουξεμβούργο
Μια κινητή αίθουσα εργασίας προωθεί την ένταξη των νέων στην Αυστρία
Ποιμενική Σχολή της Ανδαλουσίας
Πράσινη Φροντίδα στην αγροτική Αυστρία
Βελτίωση της κινητικότητας στην αγροτική Γαλλία

Εισαγωγή

Από το 2019, τα Rural Inspiration Awards (εφεξής RIA) (Βραβεία Αγροτικής Έμπνευσης) του ΕΔΑΑ⁽¹⁾ απονέμονται σε έργα που χρησιμοποιούν τη χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) για να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων που έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με την πολιτική της αγροτικής ανάπτυξης. Ο διαγωνισμός για τα βραβεία RIA αποσκοπεί στην αύξηση της προβολής των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ και στην προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και της δικτύωσης μεταξύ των φορέων οι οποίοι εμπλέκονται σε θέματα αγροτικής ανάπτυξης.

Τα RIA 2021, με θέμα «Το Αγροτικό Μας Μέλλον», αφορούσαν σε πρωτοβουλίες που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ, οι οποίες μπορούν να συνεισφέρουν στην έμπνευση για μια μελλοντική αναπτυξιακή πορεία των αγροτικών περιοχών, η οποία θα καθορισθεί στο προσεχές Μακροπρόθεσμο Όραμα για τις Αγροτικές Περιοχές.⁽²⁾

Το Όραμα αυτό αναπτύσσεται για να δώσει τη δυνατότητα στις αγροτικές περιοχές να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις δυνατότητές τους και για να τις στηρίξει στην επίλυση των ειδικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, από τις δημογραφικές αλλαγές έως τη συνδεσιμότητα, τον κίνδυνο φτώχειας και την περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες. Η διαδικασία ανάπτυξης του Οράματος αναμένεται να οδηγήσει στην έκδοση Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τον Ιούνιο του 2021*. Στην προετοιμασία αυτή συμμετέχουν διάφορες υπηρεσίες της Επιτροπής, οι οποίες εργάζονται σε στενή διαβούλευση με τους κατοίκους των αγροτικών περιοχών και με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

Το ΕΔΑΑ υποστηρίζει την ενεργή συμμετοχή των αγροτικών φορέων στην ανάπτυξη του Οράματος, ιδίως μέσω μιας Θεματικής Ομάδας για το Μακροπρόθεσμο Όραμα για τις Αγροτικές Περιοχές – #rural2040⁽³⁾ και με την Εβδομάδα Οράματος για τις Αγροτικές Περιοχές (22-26 Μαρτίου 2021).⁽⁴⁾ Επιπλέον, η έκδοση RIA 2021 του ΕΔΑΑ έφερε στο προσκήνιο έργα χρηματοδοτούμενα από το ΕΓΤΑΑ που σηματοδοτούν μια σταδιακή αλλαγή προσέγγισης ή παρέχουν σημαντική δυνατότητα μεταφοράς τους στις ίδιες τις αγροτικές κοινότητες και μπορούν να

συμβάλουν στην έμπνευση του Οράματος ή ήδη παρουσιάζουν αποτελέσματα σε ορισμένα από τα αναμενόμενα βασικά θέματά του.

Για το συγκεκριμένο διαγωνισμό RIA, το Σημείο Επαφής ΕΔΑΑ έλαβε 125 καταχωρήσεις από 22 κράτη μέλη.⁽⁵⁾ Οι Μονάδες Υποστήριξης των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων (ΕΑΔ) εργάστηκαν σκληρά για να εντοπίσουν εξαιρετικά έργα και να υποβάλουν λεπτομερείς πληροφορίες και συμπληρωματικό υλικό.

Ο διαγωνισμός RIA 2021 περιελάμβανε τέσσερις θεματικές κατηγορίες:

- Green Futures (Πράσινο Μέλλον): Έργα ή πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση ή το μετριασμό της έντασης της κλιματικής αλλαγής τα οποία παρουσιάζουν στοιχεία βιωσιμότητας και συνεισφέρουν στην οικολογική (πράσινη) ανάκαμψη των αγροτικών περιοχών. Τα έργα αυτά θα πρέπει να σηματοδοτούν ή να εκφράζουν μια σταδιακή αλλαγή ή μια ευρύτερα μεταβιβάσιμη προσέγγιση.
- Digital Futures (Ψηφιακό Μέλλον): Έργα που καταδεικνύουν βιώσιμη προσέγγιση που προάγει τα οφέλη της ψηφιοποίησης στη γεωργία και στις αγροτικές κοινότητες. Τα συγκεκριμένα έργα μπορούν να αφορούν τη βελτίωση των ψηφιακών και ευρυζωνικών υποδομών, την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών, την υιοθέτηση νέας τεχνολογίας ή τη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων ή γνώσεων.
- Resilient Futures (Ανθεκτικό Μέλλον): Έργα που συμβάλλουν

* Η παρούσα έκδοση μεταφράστηκε μετά την Ανακοίνωση για το Μακροπρόθεσμο Όραμα.

(1) https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/rural-inspiration-awards/rural-inspiration-awards-2021-our-rural-future_en

(2) https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/long-term-vision-rural-areas_en

(3) https://enrd.ec.europa.eu/enrd-thematic-work/long-term-rural-vision_en

(4) https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/rural2040-vision-week_en – see also Rural Connections 2-2021, https://enrd.ec.europa.eu/publications/search_en?f%5B0%5D=im_field_enrd_publication_type%3A20483

(5) Κάθε Μονάδα Στήριξης Δικτύου είχε δικαίωμα να υποβάλει έως και οκτώ σχέδια για τον διαγωνισμό.

στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Αγροτικής Ευρώπης. Η κατηγορία αυτή κάλυπτε ευρύ φάσμα πρωτοβουλιών για την κοινότητα, για την αλυσίδα αξίας και τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένου του ευρύτερου ορισμού βιώσιμων και ανθεκτικότερων στο μέλλον έργων, και

- Socially Inclusive Futures (Μέλλον χωρίς Κοινωνικούς Αποκλεισμούς): έργα τα οποία περιλαμβάνουν διάφορες πτυχές που συμβάλλουν σε καλύτερη συμμετοχικότητα των αγροτικών κοινοτήτων με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα που αφορούν το φύλο, τη γεωεδαφική ανανέωση, την αναπηρία και τους ηλικιωμένους.

Οι συμμετοχές εξετάστηκαν κατ' αρχήν από το Σημείο Επαφής ΕΔΑΑ με εξωτερική υποστήριξη, καταλήγοντας σε έναν τελικό κατάλογο 20 συμμετοχών. Στη συνέχεια, οι συμμετοχές αυτές αξιολογήθηκαν από μια επιτροπή εμπειρογνομόνων, η οποία περιελάμβανε εκπροσώπους διαφόρων οργανώσεων ενδιαφερομένων φορέων και θεσμικών οργάνων της ΕΕ: COPA-Cogeca – Επιτροπή Επαγγελματικών Γεωργικών Οργανώσεων και Γενική Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών, CEJA – Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Νέων Γεωργών, CEMR – Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών, Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και το Σημείο Επαφής ΕΔΑΑ.

Και στα δύο παραπάνω στάδια επεξεργασίας, τα έργα αξιολογήθηκαν με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Άμεσα οφέλη, δηλαδή οι πιθανές ή οι πραγματικές οικονομικές, περιβαλλοντικές/κλιματικές και κοινωνικές βελτιώσεις που προκύπτουν από την υπό εξέταση πρωτοβουλία.
- Αξία δικτύωσης, δηλαδή η συνεργασία διαφόρων ενδιαφερομένων φορέων και/ή η δημιουργία νέων ευκαιριών δικτύωσης/συνεργασίας που προκύπτουν από την υπό εξέταση πρωτοβουλία.
- Δυνατότητες μεταφοράς, δηλαδή η πιθανότητα αναπαραγωγής ή η πραγματική αναπαραγωγή ή επανάληψη μιας πρωτοβουλίας σε άλλους ευρωπαϊκούς τομείς που αντιμετωπίζουν παρόμοια ζητήματα.
- Συνέργειες με τις πολιτικές και τα μέσα χρηματοδότησης της

ΕΕ εκτός του ΕΓΤΑΑ, συμβολή στην επίτευξη των στόχων άλλων πολιτικών και νομοθεσίας της ΕΕ και/ή σε περισσότερους από έναν στόχους της πολιτικής Αγροτικής Ανάπτυξης:

- Καινοτομία, δηλαδή η χρήση μιας νέας τεχνολογίας, μεθοδολογίας ή προσέγγισης που έχει δημιουργηθεί εξ' ολοκλήρου με βάση τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία ή δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ στο παρελθόν τόσο σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ΕΕ, και
- Περιεχόμενο το οποίο δημιουργεί έμπνευση/όραμα, κριτήριο το οποίο προκύπτει από την πείρα των εμπειρογνομόνων αγροτικής ανάπτυξης.

Παράλληλα με την τεχνική αξιολόγηση από την επιτροπή, το ευρύ κοινό μπορούσε να εκφράσει τις προτιμήσεις του σχετικά με τους 20 τελικούς συμμετέχοντες χρησιμοποιώντας τον δικτυακό τόπο του ΕΔΑΑ. Η κατηγορία αξιολόγησης από τη Ψήφο του Κοινού προωθήθηκε με εκστρατεία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στην οποία συμμετείχαν το ΕΔΑΑ και τα ΕΑΔ, και συγκέντρωσε περισσότερες από 10.000 ψήφους.

Οι πέντε νικητές ανακοινώθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Επίτροπο Γεωργίας, Janusz Wojciechowski, κατά τη διάρκεια διαδικτυακής τελετής απονομής στις 25 Μαρτίου 2021,⁽⁶⁾ στο πλαίσιο της Εβδομάδας Αγροτικού Οράματος.⁽⁷⁾

Οι επόμενες σελίδες παρέχουν περαιτέρω λεπτομέρειες για κάθε φιναλίστ των βραβείων RIA 2021 όπου επισημαίνεται η συμβολή όλων σε ένα Μακροπρόθεσμο Όραμα για Αγροτικές Περιοχές σύμφωνα με το οποίο οι περιοχές αυτές θα αποτελούν βιώσιμους τόπους χωρίς αποκλεισμούς στις οποίες κανείς δεν νιώθει το αίσθημα της εγκατάλειψης.

Η Ομάδα του Σημείου Επαφής του ΕΔΑΑ

(6) <https://www.youtube.com/watch?v=SQp7ZgOHknA>

(7) https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/rural2040-vision-week_en

1. Πράσινο Μέλλον

Η συγκεκριμένη κατηγορία του διαγωνισμού RIA 2021 αναγνωρίζει τη σημασία του ΕΓΤΑΑ για τη στήριξη έργων που αφορούν στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, επιδεικνύοντας βιωσιμότητα και συμβάλλοντας στην πράσινη ανάκαμψη κατά την μετά COVID-19 εποχή.

Η επίτευξη ενός πράσινου μέλλοντος βρίσκεται στο επίκεντρο οποιουδήποτε μελλοντικού Οράματος για τις αγροτικές περιοχές της Ευρώπης.⁽¹⁾ Αυτό συμβαδίζει με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (ΕΠΣ),⁽²⁾ με την οποία καλείται η Ευρώπη να είναι «η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος στον κόσμο έως το 2050», ενώ συνάδει επίσης με τη Στρατηγική της ΕΕ για τη Βιοποικιλότητα έως το 2030⁽³⁾ και τη στρατηγική «από το Αγρόκτημα στο Πιάτο».⁽⁴⁾

Ο όρος πράσινο μέλλον έχει επίσης την έννοια ότι οι αγροτικές περιοχές θα χρησιμοποιούν 100% καθαρή και οικονομικά προσιτή ενέργεια, θα λειτουργούν με κυκλική οικονομία, βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα, θα έχουν καθαρότερο περιβάλλον, ακμάζοντα οικοσυστήματα και βιώσιμα συστήματα διατροφής.

Τα νέτα έργα σε αυτή την κατηγορία του διαγωνισμού RIA 2021 καταδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο τα Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) μπορούν να συμβάλουν σε περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους, ενώ ταυτόχρονα είναι και οικονομικά επωφελή. Οι γεωργικές και δασοκομικές αυτές δράσεις συμβάλλουν επίσης στο Μακροπρόθεσμο Όραμα για τις Αγροτικές Περιοχές και στην επίτευξη των στόχων της ΕΠΣ ενώ παράλληλα συνδράμουν στην ανάσχεση της μείωσης της βιοποικιλότητας και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Στην αγροτική Πολωνία, το έργο «Angelic Gardens» με την υπέροχη ονομασία του αποσκοπεί στη δημιουργία – από το μηδέν – οάσεων βιοποικιλότητας σε αγροκτήματα και κήπους (σελίδα 5).

Η Επιχειρησιακή Ομάδα Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για τη Γεωργία (EIP-AGRI) «Green Future MUNTER» στη Γερμανία έχει αναπτύξει ένα πρότυπο διαχείρισης για τους γεωργούς, τους δήμους και τους φορείς προστασίας της φύσης, με σκοπό μια καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος στην παραγωγή φυτικών προϊόντων και στην κτηνοτροφία (σελίδα 6).

Οι βασικές δεσμεύσεις και στόχοι της Στρατηγικής της ΕΕ για τη Βιοποικιλότητα για το 2030 περιλαμβάνουν μείωση κατά 50% της χρήσης φυτοφαρμάκων,⁽⁵⁾ αυξημένα γεωργοδασοκομικά μέτρα και προστασία της γονιμότητας του εδάφους. Η Στρατηγική αποσκοπεί επίσης στη φύτευση τουλάχιστον τριών δισεκατομμυρίων επιπλέον δένδρων έως το 2030 στο πλαίσιο μιας επερχόμενης Δασικής Στρατηγικής. Τα ΠΑΑ έχουν επίσης θέση στην επίτευξη των στόχων αυτών.

Στη σελίδα 7 μπορείτε να διαβάσετε για ένα χρηματοδοτούμενο από το ΕΓΤΑΑ έργο αποκατάστασης και βελτίωσης της βιωσιμότητάς δασών της Σλοβενίας που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές. :

Τα ΠΑΑ μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη πιο βιώσιμων συστημάτων τροφίμων, σύμφωνα με τον στόχο της Στρατηγικής από το Αγρόκτημα στο Πιάτο που προβλέπει καθεστώς βιολογικής γεωργίας σε ποσοστό τουλάχιστον 25% της γεωργικής γης της ΕΕ έως το 2030.

Το έργο «Πράσινη μεταφορά» στην Εσθονία (σελίδα 8) αποσκοπεί στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της βιολογικής γεωργίας και στην αύξηση της τοπικής κατανάλωσης βιολογικών τροφίμων μέσω δραστηριοτήτων κατάρτισης και ευαισθητοποίησης.

Το «Πράσινο μέλλον» έχει επίσης στόχο τη βελτίωση των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων των αγροτικών περιοχών, προκειμένου αυτές να καταστούν ελκυστικότερες για τις νεότερες γενιές.

Το έργο «Resource Wise Visions» (ReWI) στη Φινλανδία (σελίδα 9) ενέπνευσε τους νέους να εξετάσουν την επιχειρηματικότητα υπό το πρίσμα της κυκλικής οικονομίας και διαμόρφωσε πολλές ευκαιρίες, που είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία 40 νέων επιχειρήσεων κυκλικής οικονομίας.

- (1) https://enrd.ec.europa.eu/enrd-thematic-work/long-termrural-vision_en
- (2) https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
- (3) https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversitystrategy-2030_en
- (4) https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu/farm-fork_en
- (5) Ως μέρος της στρατηγικής «Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο».

Οι Κήποι των Αγγέλων ευδοκιμούν στην Πολωνία

Η στήριξη του ΕΓΤΑΑ χρησιμοποιείται για τη δημιουργία οάσεων βιοποικιλότητας σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και κήπους της Πολωνίας, με υψηλής ποιότητας αναλυτικό εκπαιδευτικό υλικό και εύχρηστη διαδικτυακή επικοινωνία.

Τον Δεκέμβριο 2014, η οικογένεια Kasperski έφυγε από τη Βαρσοβία για να δημιουργήσει ένα αγρόκτημα βιολογικής γεωργίας με κήπο σε έκταση 2,3 εκταρίων στο Budachowo, ένα μικρό χωριό στη δυτική Πολωνία. Η οικογένεια ήθελε να αποδείξει ότι, ακόμη και χωρίς γεωργική εκπαίδευση, ήταν δυνατό να ξεκινήσει ένα αγρόκτημα από το μηδέν σε ένα μικρό χωριό, σε φτωχό έδαφος και σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Υπέβαλαν αίτηση στήριξης στο πλαίσιο του Μέτρου 11- Βιολογική Γεωργία - του Πολωνικού ΠΑΑ και ξεκίνησαν το πρόγραμμα Angelic Gardens (Κήποι των Αγγέλων) το οποίο αφορά την παροχή τροφίμων υψηλής ποιότητας για μια οικογένεια με φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο, ενθαρρύνοντας παράλληλα και άλλους να πράξουν το ίδιο.

Η οικογένεια δημιούργησε επίσης το CAMY, ένα ατελιέ οικολογικού σχεδιασμού, για την εφαρμογή της ιδέας και του σχεδιασμού του αγροκτήματος. Το Περιφερειακό Κέντρο Γεωργικών Συμβουλών παρείχε στήριξη και συμβουλές. Αργότερα, προστέθηκε λιβαδική έκταση Natura 2000 και άλλα γεωργικά αγροτεμάχια για τη γεωργοδασοκομία και την καλλιέργεια αγρίων βοτάνων.

Το κύριο στοιχείο του έργου είναι ένας οικιακός κήπος 0,5 εκταρίων, με βάση τις αρχές της μόνιμης καλλιέργειας και με περισσότερα από 600 είδη φυτών. Η βιοποικιλότητα στον κήπο είναι πολύ υψηλή.

"Ο οικολογικός κήπος δεν είναι μόνο η δική μου αποθήκη τροφίμων, φαρμακείο, παντοπωλείο και χώρος ανάπαυσης, αλλά είναι επίσης μια άσση και μια Κιβωτός του Νώε για άγρια φυτά και ζώα."

Kamila Kasperska,
ιδιοκτήτρια του έργου

Οι μοναδικές γνώσεις σχετικά με την καλλιέργεια και την επεξεργασία της παραγωγής σε βιολογικό κήπο διατηρήθηκαν και μπορούν να μεταβιβαστούν στις μελλοντικές γενιές.

Το 2017, ξεκίνησαν συνεργασίες των υπεύθυνων του έργου με επιστημονικά και ερευνητικά κέντρα, το Κέντρο Lubuskie για τη Αγροτική και Τεχνική Καινοτομία και Εφαρμογή στο Kalsk και το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στο Sulechów. Οι χρηματοδοτήσεις από τα «κουπόνια καινοτομίας» υποστήριξαν το «καλλιεργήσιμο έδαφος με ανυψωμένα όρια και εξοικονόμηση ενέργειας» ('energy-saving raised borders'), έργο το οποίο έλαβε το «Βραβείο Καινοτομίας Lubuska» που απονέμεται σε μια καινοτόμο start-up εταιρεία. Τον Δεκέμβριο του 2020, εκδόθηκαν διπλώματα ευρεσιτεχνίας για την εφαρμογή των νέων αυτών μεθόδων βιολογικής γεωργίας.

Από το 2017, το CAMY διοργανώνει στο αγρόκτημα εκδηλώσεις και εργαστήρια σχετικά με κήπους στα οποία συμμετείχαν 450 άτομα, μεταξύ των οποίων εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης, σχολεία και νηπιαγωγεία. Το αγρόκτημα είναι κάτοχος πιστοποιητικού «Lubuskie Pearl of Tourism 2018» (Μαργαρίτι Τουρισμού του Lubuskie 2018) που έχει απονεμηθεί από τον Οργανισμό Τουρισμού LOTUR του Lubuskie.

Τον Δεκέμβριο του 2020, εγκαινιάστηκε η Διαδικτυακή Ακαδημία των Κήπων των Αγγέλων. Μέχρι σήμερα, 170 άτομα έχουν συμμετάσχει στα συγκεκριμένα μαθήματα πολυμέσων, στα οποία διδάσκονται θέματα βιολογικής καλλιέργειας κήπων και μεταποίησης καλλιεργειών, από τον σπόρο μέχρι το τραπέζι,

© Anielskie Ogrody

Το χρηματοδοτούμενο από το ΕΓΤΑΑ αυτό έργο δημιουργεί οάσεις βιοποικιλότητας σε Πολωνικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και κήπους.

ενώ παρουσιάζονται και άλλες πτυχές οικολογίας στο σπίτι, στις επιχειρήσεις και γενικότερα στη ζωή των ανθρώπων.

Οι Κήποι των Αγγέλων έλαβαν επίσης χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Lubuskie 2020 για τη βοήθειά τους στη δημιουργία μικρών οικολογικών οικογενειακών γεωργικών εκμεταλλεύσεων από το μηδέν.

Τα οφέλη του έργου αυτού έχουν επισημανθεί με εκπαιδευτικές ταινίες, δημοσιεύσεις στον τύπο και αναρτήσεις στο διαδίκτυο. Η σελίδα του στο Facebook περιλαμβάνει 12.000 ακόλουθους, αποδεικνύοντας το μεγάλο ενδιαφέρον που υπάρχει για τη βιοποικιλότητα και την παραγωγή βιολογικών τροφίμων για μεμονωμένες οικογένειες.

Τίτλος Έργου:	Κήποι των Αγγέλων/ Anielskie Ogrody
Είδος δικαιούχου	Βιολογική γεωργική εκμετάλλευση
Περίοδος	2014 – 2021
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο προϋπολογισμού: €103.700 Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 6.200 Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 5.500 Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 66.000 Διάφορα : € 26.000
Μέτρο ΠΑΑ	M11 – Βιολογική γεωργία
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/angelic-gardens-anielskie-ogrody-poland_en http://www.anielskieogrody.pl
Επικοινωνία	eko@anielskieogrody.pl

Ένα Πράσινο Μέλλον για την Αγροτική Γερμανία

Μια Επιχειρησιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για τη Γεωργία (EIP-AGRI) συνδυάζει την προστασία των υδάτων, του εδάφους και την προστασία από πλημμυρικά φαινόμενα με δράσεις για το κλίμα, τη βιοποικιλότητα και την καλή διαβίωση των ζώων.

© Green Future MUNTER

Το έργο αυτό αποβλέπει στην αντιμετώπιση των κινδύνων πλημμυρικών φαινομένων, δημιουργώντας παράλληλα ένα πιο διαφοροποιημένο τοπίο.

Η γεωργία και η προστασία της φύσης δεν συνδυάζονται πάντα με τον καλύτερο τρόπο, όπως για παράδειγμα όταν περιοχές εντατικής καλλιέργειας προκαλούν διάβρωση του εδάφους από τα ύδατα, ιδίως σε απότομες πλαγιές. Το γεγονός αυτό μπορεί να επιδράσει αρνητικά τα χωριά που βρίσκονται σε κοιλάδες που πληττούνται επίσης σοβαρά από πλημμύρες. Οι πλημμύρες αποτελούν επαναλαμβανόμενο φαινόμενο στη Ρηνανία-Παλατινάτο (Δυτική Γερμανία) και η Οδηγία της ΕΕ για τις Πλημμύρες⁽⁶⁾ είναι ιδιαίτερα σημαντική για την περιοχή. Το Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Διαχείρισης Ροών Υλικού (IfaS)⁽⁷⁾ αναγνώρισε ότι η αποκλειστική εστίαση στο θέμα των πλημμυρών ως μοναδικού στόχου, θα μπορούσε να παρεμποδίσει την επίτευξη άλλων στόχων.

Το IfaS χρηματοδοτήθηκε από το Μέτρο 16 – Συνεργασία του Περιφερειακού ΠΑΑ για τη σύσταση Επιχειρησιακής Ομάδας (ΕΟ) EIP-AGRI, Πράσινο Μέλλον MUNTER. Στόχος της είναι η αντιμετώπιση των κινδύνων πλημμύρας, δημιουργώντας παράλληλα ένα πιο διαφοροποιημένο σύνολο δεδομένων. Η ΕΟ ανέπτυξε ένα πρότυπο διαχείρισης για τους γεωργούς και τις κοινότητες με σκοπό την καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της φύσης, την παραγωγή καλλιεργειών και την κτηνοτροφία.

Η ομάδα παρέχει πληροφορίες για την ενσωμάτωση και το συνδυασμό πρόληψης των πλημμυρών, προστασίας της φύσης και παραγωγής καλλιεργειών για τις κοινότητες, τους γεωργούς και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής. Οι ανταλλαγές εμπειριών και οι συνεργασίες οδήγησαν σε λύσεις που ανταποκρίνονται στα συμφέροντα των γεωργών, των δήμων, των διαχειριστών υδάτων, των φορέων προστασίας της φύσης και των αρχών. Για πρώτη φορά στην περιοχή αυτή, οι διάφοροι αυτοί φορείς επεξεργάστηκαν νέες έννοιες και λύσεις πολλαπλής χρήσης και τις εφάρμοσαν από κοινού.

«Η ρεαλιστική συνεργασία δημιουργεί βιώσιμους και εφικτούς συμβιβασμούς για τις κοινότητες, τους πολίτες και τους αγρότες.»

Axel Schönbeck,
αγρότης

Σε τέσσερις τοποθεσίες στη Ρηνανία-Παλατινάτο, οι γεωργοί, οι τοπικές κοινότητες και το IfaS οργάνωσαν και εφάρμοσαν νέες μορφές πρόληψης των πλημμυρών. Αναλύθηκαν οι τοπικές συνθήκες οι σχετικές με τους κινδύνους πλημμυρών, συμπεριλαμβανομένων των υδάτινων συστημάτων, του εδάφους, του

υετού και της τοπογραφίας, και υπολογίστηκε η απορροή υδάτων. Επιπλέον, αναλύθηκαν οι συναφείς θετικές και αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στις επιχειρήσεις.

«Οι πολλαπλές χρηστικές έννοιες συνδυάζουν εφαρμογές στη γεωργία, στη διαχείριση των υδάτων και στην οικολογία με την προστασία του κλίματος και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.»

Hans Pfeffer,
αγρότης

Ένας αγρότης και η τοπική του κοινότητα δημιουργούν ένα χωριό βιοενέργειας. Οι σανίδες δένδρων που καλλιεργούνται για την δασοκομία σύντομης αμειψιοποράς σε χορτολιβαδικές εκτάσεις θα μειώσουν τη διάβρωση από τα ύδατα. Κατά τη συγκομιδή, το ξύλο θα χρησιμοποιηθεί για ένα σύστημα θέρμανσης στην περιοχή.

Για να μειωθεί η πιθανή ζημία από μεγάλες βροχοπτώσεις ένας άλλος γεωργός φύτεψε ένα πολυετές ανθοφόρο φυτό, τη *Silphia*, αντί μιας ετήσιας καλλιέργειας καλαμποκιού. Οι ρίζες, οι βλαστοί και τα φύλλα μειώνουν σημαντικά τον κίνδυνο διάβρωσης, ενώ η καλλιέργεια παρέχει επίσης καύσιμα για τη μονάδα παραγωγής βιοαερίου.

Σε δύο άλλες τοποθεσίες, οι αγρότες έχουν φυτέψει δέντρα σε περιθωριακά εδάφη για να μειώσουν τις πλημμύρες. Από τη μια θα παράγεται ξυλεία για τη θέρμανση ενός τοπικού οίκου ευγενείας ενώ από την άλλη θα παράγονται φρούτα και ξηροί καρποί.

«Κανείς άλλος δεν μπορεί να διαχειριστεί το πολιτιστικό μας τοπίο τόσο αποτελεσματικά και οικονομικά όσο οι αγρότες και οι δασοκόμοι.»

Jörg Böhmer,
IfaS

Ως αποτέλεσμα της συνεργασίας στο πλαίσιο του έργου, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και το Υπουργείο Γεωργίας της Ρηνανίας-Παλατινάτου ενθαρρύνουν παρόμοιες προσπάθειες μείωσης των κινδύνων πλημμύρας σε ολόκληρη την περιοχή.

Τίτλος Έργου:	Πράσινο Μέλλον MUNTER
Είδος δικαιούχου	Επιχειρησιακή Ομάδα EIP-AGRI
Περίοδος	2016 – 2021
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο προϋπολογισμού: €358.264 Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 258.748 Εθνική / Περιφερειακή συνεισφορά: € 99.516
Μέτρο ΠΑΑ	M16 – Συνεργασία
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/green-future-munter-germany_en https://munter.stoffstrom.org
Επικοινωνία	f.wagener@umwelt-campus.de

Αποκατάσταση των δασών της Σλοβενίας

Ένα έργο που αφορά ολόκληρη τη Σλοβενία και υποστηρίζεται από το ΕΓΤΑΑ χρησιμοποιείται για την καταπολέμηση των συνεπειών των φυσικών καταστροφών που έπληξαν τα δάση σε ολόκληρη τη χώρα τα τελευταία έξι χρόνια.

Ποσοστό περίπου 60% των Σλοβενικών δασών, ή 37.000 εκτάρια, χρειάζονται πλήρη αποκατάσταση από τις σχετικές με την κλιματική αλλαγή ζημιές (συμπεριλαμβανομένων εκείνων από υαλόπαγο, από πολύ ισχυρούς ανέμους και από επιβλαβείς οργανισμούς). Περισσότεροι από 800 Σλοβένοι ιδιοκτήτες δασών και η Δασική Υπηρεσία της Σλοβενίας δημιούργησαν ένα έργο αποκατάστασης δασών που είχαν υποστεί ζημιές με χρηματοδότηση από το Σλοβενικό ΠΑΑ και στο πλαίσιο του Μέτρου 8 - Επενδύσεις σε δασικές περιοχές - με το οποίο περιοχές που δέχονται τη μεγαλύτερη πίεση μπορούν να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή.

Το έργο συνέβαλε στη δημιουργία σταθερών και ποιοτικών δασικών εκτάσεων για την καταπολέμηση των αρνητικών συνεπειών φυσικών καταστροφών, όπως η διάβρωση του εδάφους και η αυξημένη συχνότητα ασθενειών και επιβλαβών οργανισμών. Με αυτό θα στηριχθούν επίσης όλες οι τις δασικές λειτουργίες, οικονομικές, οικολογικές και κοινωνικές.

Το έργο βασίζεται σε αρχές που έχουν εκπονηθεί στο πλαίσιο του LIFE (LIFE Artemis, LIFE GENMON και LIFE Systemic)⁽⁸⁾ και στο πλαίσιο των δασοπονικών έργων Interreg, στα οποία συμμετείχε η Δασική Υπηρεσία της Σλοβενίας.

Τα περισσότερα δάση αποκαθίστανται φυσικά, ενώ ποσοστό 5 έως 10% χρειάζεται νέα αναφύτευση με δασικά δενδρύλλια. Κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 του ΠΑΑ, χρησιμοποιήθηκαν δημόσιοι πόροι για την αποκατάσταση άνω των 1.100 εκταρίων δασών που είχαν υποστεί ζημιές και για τη φύτευση άνω των τριών εκατομμυρίων δενδρυλλίων 19 ποικιλιών δασικών δένδρων. Περίπου 60 χιλιόμετρα από φράκτες προστατεύουν τα δενδρύλλια αυτά από βλάβες που προκαλούν τα θηράματα και 130.000 από αυτά προστατεύονται με περιβλήματα (προστατευτικοί «σωλήνες προστασίας» έναντι του ροκανίσματος των δένδρων από τα θηράματα) ή στύλους. Τα δενδρύλλια σε έκταση 1.750 εκταρίων προστατεύονται με αποτρεπτικά επικρίσματα και διατηρήθηκαν επίσης 2.000 εκτάρια από αναζωογονημένα δάση. Η αφαίρεση πεσμένων δέντρων παρήγαγε 36.000 m³ κατεστραμμένου ξύλου για επαναχρησιμοποίηση.

© Zavod za gozdove Slovenije

Οι δράσεις του έργου περιελάμβαναν τη φύτευση άνω των τριών εκατομμυρίων δενδρυλλίων 19 ποικιλιών δασικών δένδρων.

Η διαδικασία αποκατάστασης σχεδιάστηκε με βάση τις αρχές της βιώσιμης διαχείρισης των δασών. Το γεγονός αυτό αφορούσε την εξασφάλιση της γενετικής προέλευσης του φυτικού υλικού για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα της δασικής παραγωγής.

Επιπλέον, το έργο επιτάχυνε την ανάπτυξη φυτωρίων δασικών δένδρων χρησιμοποιώντας αυτόχθονα δενδρύλλια που έχουν φυτευτεί σε καλλιεργητικό υπόστρωμα. Η παραγωγή τοπικών ποικιλιών δενδρυλλίων αυξήθηκε από 0,5 εκατομμύρια το 2013 σε σχεδόν δύο εκατομμύρια το 2020.

Στο έργο συμμετείχαν κυβερνητικές αρχές, συμπεριλαμβανομένου του Υπουργείου Γεωργίας, Δασών και Τροφίμων (MKGP), της Υπηρεσίας Γεωργικών Αγορών και Αγροτικής Ανάπτυξης (ARSKTRP), καθώς και ιδιοκτήτες δασών και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς της δασικής αλυσίδας παραγωγής. Ο σχεδιασμός του έργου περιελάμβανε τους ανωτέρω συμμετέχοντες φορείς και τις φορολογικές αρχές, ερευνητικά ιδρύματα και δασικούς διαχειριστές. Οργανώθηκε σύστημα τακτικής παρακολούθησης για επαλήθευση των αποτελεσμάτων, με το οποίο δημιουργήθηκαν νέα κεφάλαια γνώσεων και εμπειρίας. Οι βιώσιμες αρχές της διαχείρισης των δασών και η πολυσιχίδη προσέγγιση της δασοκομίας, όπως επίσης και το σχέδιο αποκατάστασης δασών που έχουν υποστεί ζημιές, αποτελούν στοιχεία τα οποία μπορούν να μεταβιβαστούν σε παρόμοιες περιοχές της ΕΕ.

Τίτλος Έργου:	Αποκατάσταση των δασών που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές και βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών
Είδος δικαιούχου	Ένωση ιδιοκτητών δασών, δημόσια ιδρύματα
Περίοδος	2016 – 2020
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο προϋπολογισμού: € 7.345.293 Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 4.647.741 Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 1.549.247 Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 1.148.305
Μέτρο ΠΑΑ	M8 – Επενδύσεις σε δασικές περιοχές
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/restoring-forests-damaged-natural-disasters-and-improving-viability-forests_en http://www.program-podezelja.si/sl/
Επικοινωνία	zgs.tajnistvo@zgs.si

(8) <https://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=home.getProjects&themeID=86&projectList>

Μεταφορά Πράσινων Γνώσεων στην Εσθονία

Ένα μακρόπνοο πρόγραμμα μεταφοράς γνώσεων χρησιμοποίησε τη στήριξη του ΕΓΤΑΑ για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής βιολογικής γεωργίας και της κατανάλωσης βιολογικών τροφίμων.

Η βιολογική γεωργία αναπτύσσεται πολύ γρήγορα στην Εσθονία. Πριν από το 2015, οι εν δυνάμει παραγωγοί βιολογικών προϊόντων είχαν περιορισμένες επιλογές επιμόρφωσης. Έτσι λοιπόν, το Υπουργείο Αγροτικών Υποθέσεων έθεσε σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα για την περίοδο 2016-2020, το οποίο υποστηρίχθηκε στο πλαίσιο του Μέτρου 1 – Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης του Εσθονικού ΠΑΑ. Το πρόγραμμα κάλυπτε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας της βιολογικής γεωργίας από τη βιολογική φυτική και ζωική παραγωγή, μέσω της μεταποίησης και της τροφοδοσίας έως την εμπορία.

Το έργο προσέφερε δράσεις κατάρτισης, ομάδες μελέτης, ταξίδια στο πεδίο, εκδηλώσεις επίδειξης και συνέδρια, έντυπο και ψηφιακό πληροφοριακό υλικό και τριμηνιαίο περιοδικό, τα οποία προσφέρθηκαν δωρεάν. Εκτός από τη μάθηση και την ανταλλαγή γνώσεων, όλες οι δραστηριότητες προσέφεραν στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να συναντηθούν, να συζητήσουν και να δικτυωθούν.

Το πρόγραμμα εποπτεύεται από ένα πολυσυμμετοχικό Συμβούλιο παραγωγών, μεταποιητών, συμβούλων, υπαλλήλων και οργανισμών έρευνας και ανάπτυξης. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται το Πανεπιστήμιο Βιοεπιστημών της Εσθονίας (EULS – ο επικεφαλής εταίρος), το Ίδρυμα Βιολογικής Γεωργίας της Εσθονίας, το Κέντρο Οικολογικής Μηχανικής, το Ινστιτούτο Ερευνών της Εσθονίας για τις Καλλιέργειες και το Κέντρο Βιολογικής Έρευνας του EULS.

Κατά μέσο όρο, 25 άτομα ημερησίως συμμετείχαν σε 300 ημέρες δραστηριοτήτων που κάλυπταν και τις 15 Εσθονικές κομπίτες. Οι μισές δραστηριότητες οργανώθηκαν σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και σε ερευνητικά κέντρα.

Σημαντικά στοιχεία μεταφοράς γνώσεων αποτέλεσαν οι 174 ημέρες κατάρτισης και οι επισκέψεις επίδειξης με τοπικούς και διεθνείς εμπειρογνώμονες. Οι εκδηλώσεις αυτές αφορούσαν τη φυτική παραγωγή, τη ζωοτεχνία, τη μεταποίηση, την εμπορία, την τροφοδοσία και τη συνεργασία.

Οι δοκιμές επίδειξης και οι 30 ημέρες στο πεδίο δραστηριοτήτων εισήγαγαν αγρότες στη γεωργική τεχνολογία και στις ποιικιλίες παραγωγής δημητριακών, μούρων και φρούτων, καθώς και στην εναλλακτική διαχείριση ζιζανίων.

Οι γεωργοί εκτίμησαν ιδιαίτερα τις τέσσερις διασκέψεις για τη βιολογική γεωργία και τις 18 ομάδες μελέτης. Ορισμένοι από αυτούς συναντήθηκαν με έναν εκπαιδευτή τέσσερις φορές το χρόνο για να συζητήσουν θέματα πρακτικής παραγωγής.

Επιπρόσθετα πραγματοποιήθηκαν επίσης έξι τοπικές επισκέψεις μελέτης οι οποίες επέτρεψαν στους παραγωγούς να επισκεφθούν άλλες βιολογικές εκμεταλλεύσεις για να δουν την παραγωγή πρόβειου και βοείου κρέατος, τη μεταποίηση και τον αγροτουρισμό. Υπήρξαν επίσης διεθνείς επισκέψεις σε εκμεταλλεύσεις ειδικευμένες στη φυτική παραγωγή (στο Ηνωμένο Βασίλειο), στα πουλερικά (στη Γερμανία) και στην παραγωγή κηπευτικών (στη Δανία).

© Estonian University of Life Sciences

Κατά μέσο όρο, 25 άτομα ημερησίως συμμετείχαν σε 300 ημέρες δραστηριοτήτων του έργου σε όλη την Εσθονία.

«Η ανταλλαγή δεξιοτήτων και εμπειριών, η επικοινωνία και η δικτύωση είναι θεμελιώδους σημασίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη, ιδίως για τη βιώσιμη παραγωγή βιολογικών τροφίμων.»

Elen Peetsmann,

Διαχειρίστρια προγράμματος

Οι γεωργοί απέκτησαν γνώσεις μαθαίνοντας ο ένας από τον άλλο και έχοντας πρόσβαση σε επικαιροποιημένα ερευνητικά δεδομένα. Οι επιστήμονες έλαβαν άμεση ανατροφοδότηση σχετικά με τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους για να μπορέσουν να σχεδιάσουν τη μελλοντική επιστημονική συνεργασία με τους επαγγελματίες.

Το πρόγραμμα ωφέλησε επίσης τους υπαλλήλους της διοίκησης της Εσθονίας, καθώς η δικτύωση παρέχει πολύτιμη συμβολή στη στήριξη της χάραξης πολιτικής για την περαιτέρω ανάπτυξη του συνεχώς διευρυνόμενου τομέα των βιολογικών προϊόντων.

Τίτλος Έργου:	Μεταφορά Πράσινων Γνώσεων
Είδος δικαιούχου	Πανεπιστήμιο (επικεφαλής εταίρος)
Περίοδος	2016 – 2020
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο προϋπολογισμού: € 709.757 Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 631.684 Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 78.073
Μέτρο ΠΑΑ	M01 – Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/green-knowledge-transfer-estonia_en http://www.maheklubi.ee
Επικοινωνία	elen.peetsmann@emu.ee

«Οράματα Σοφίας» για την αγροτική Φινλανδία

Ένα Φινλανδικό έργο εμπνέει τους νέους να εξετάσουν την επιχειρηματικότητα στην κυκλική οικονομία και να ξεκινήσουν επιχειρήσεις.

Οι νέοι ενδιαφέρονται για την κυκλική οικονομία, αλλά αντιμετωπίζουν δυσκολίες με την εφαρμογή του ενδιαφέροντος αυτού στην πράξη. Το ReWi (Resource Wise) Visions αποτελεί ένα εξαιρετικό παράδειγμα της δύναμης ενός έργου με χρήση της μεθόδου LEADER που συνδυάζει την πραγματογνωμοσύνη στην κυκλική οικονομία, τα δίκτυα επιχειρηματιών και τη σύνδεση με δραστηριότητες που εμπνέουν τους νέους.

Το έργο προωθεί την επιχειρηματικότητα της κυκλικής οικονομίας μεταξύ των νέων, ενσωματώνοντας την κυκλική οικονομία στην παραδοσιακή εργασία των νέων και στη δια βίου μάθηση. Ενθαρρύνει ιδιαίτερα τους επαγγελματίες που εργάζονται με τους νέους να μάθουν περισσότερα για την κυκλική οικονομία και τους επαγγελματίες που εργάζονται με την κυκλική οικονομία να λάβουν υπόψη τους τις προοπτικές των νέων.

Το ReWi Visions είναι αποτέλεσμα μιας επιτυχημένης συνεργασίας μεταξύ της JAPA – Ένωσης Βιώσιμης Ανάπτυξης της Jyväskylä και της χρηματοδοτούμενης από το LEADER ένωσης νέων Jyvässeudun 4H, στην περιοχή Jyväskylä (Νότια Φινλανδία). Η στήριξη προέρχεται από το Μέτρο 07 – Βασικές Υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών του ΠΑΑ της Ηπειρωτικής Φινλανδίας.

Στόχος των δραστηριοτήτων είναι να προσφέρουν μια ολοκληρωμένη εργαλειοθήκη για την καθοδήγηση των ταλέντων της κυκλικής οικονομίας. Οι ανταλλαγές νέων, η διεθνής επικοινωνία, η προώθηση της επιχειρηματικότητας της κυκλικής οικονομίας των νέων με επιχειρηματικά μαθήματα και δραστηριότητες ομάδων νέων συμπληρώνονται από σχετικά εγχειρίδια οδηγίων και βίντεο.

Είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι έχουν ήδη συσταθεί 40 εταιρείες με θέματα κυκλικής οικονομίας από νέους που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

«Επιχειρηματικότητα και αειφόρος ανάπτυξη – η τέλεια αντιστοιχία!»

AKI Puustinen,
Διευθυντής του λυκείου Muurame

Η επιτυχής αυτή συνεργασία μεταξύ των δυο φορέων υλοποίησης θα διευρυνθεί ακόμα περισσότερο όσο εξελίσσονται οι δραστηριότητες. Παρά την κατάσταση της πανδημίας COVID-19, η διεθνής συνεργασία συνεχίστηκε και δρομολογήθηκε πιλοτικό πρόγραμμα για τη δοκιμή των δραστηριοτήτων στις οποίες οι επιχειρηματίες καθοδηγούν τους νέους.

Το έργο μπορεί να μεταβιβαστεί σε διεθνές επίπεδο, ενώ σημαντικό σχετικό ενδιαφέρον έχει ήδη από άλλες χώρες και περιφέρειες τόσο από την ΕΕ όσο και εκτός αυτής. Μια ΟΤΔ στην Ολλανδία ενδιαφέρεται για τις μεθόδους προσέλκυσης των νέων να συμμετάσχουν σε ανάλογα έργα. Μια επίσκεψη έργου στην Ουαλία περιελάμβανε μια παρουσίαση του εγχειρίδιου του έργου με ένα παράδειγμα συλλογής δεδομένων χωρίς αποκλεισμούς. Το έργο παρουσιάστηκε επίσης στην Ευρωπαϊκή διάσκεψη LEADER LINC 2019.⁽⁹⁾

"Η εβδομάδα [στην Ουαλία] μου δίδαξε πολλά πράγματα. Αισθάνθηκα ασφαλής για τη διάδραση τόσο στα αγγλικά όσο και στη μητρική μου γλώσσα. Φυσικά, έμαθα για την κυκλική οικονομία, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την επιχειρηματικότητα, καθώς επίσης και για τον πολιτισμό της Ουαλίας. Πρέπει να πω ότι έμαθα επίσης πολλά για την Κεντρική Φινλανδία. Παρατήρησα ότι οι άνθρωποι μπορούν να κατανοήσουν ο ένας τον άλλο παρά το διαφορετικό τους υπόβαθρο και ιστορικό. Δεν περίμενα εκ των προτέρων πόσο μεγάλη θα ήταν η εμπειρία από το έργο.»

Ένας νεαρός συμμετέχων

Εκτός της στήριξης από το ΕΓΤΑΑ και από άλλες εθνικές και περιφερειακές πηγές, η χρηματοδότηση για ανταλλαγές νέων

© Jyväskylän kestävä kehitys JAPA ry

Το έργο αυτό προωθεί την επιχειρηματικότητα της Φινλανδικής νεολαίας στην κυκλική οικονομία

πραγματοποιήθηκε κατά το πρόγραμμα Erasmus+. Το θέμα της κυκλικής οικονομίας συνδέεται άμεσα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τη στρατηγική από το Αγρόκτημα στο Πιάτο.

Τίτλος Έργου:	ReWi Visions (Resource Wise Visions)
Είδος δικαιούχου	ΜΚΟ
Περίοδος	2019 – 2021
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο προϋπολογισμού: € 111.057 Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 41.979 Εθνική / Περιφερειακή συνεισφορά: € 57.972 Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 11.106
Μέτρο ΠΑΑ	M07 – Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/rewi-visions-resource-wise-visions-finland_en http://www.japary.fi
Επικοινωνία	anna.sarkinen@jyvaskyla.fi

2. Ψηφιακό Μέλλον

Τα έργα σε αυτή την κατηγορία του διαγωνισμού RIA 2021 καταδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο τα ΠΑΑ συμβάλλουν στην αποτελεσματική σύνδεση των αγροτικών περιοχών με τον ευρύτερο κόσμο μέσω ψηφιακών και ευρυζωνικών υποδομών, ψηφιακών υπηρεσιών και ψηφιακών δεξιοτήτων. Οι πρωτοβουλίες αυτές προσφέρουν επίσης ψηφιακές λύσεις για τον μετριασμό του κινδύνου για το κλίμα και δείχνουν το πώς η ψηφιοποίηση μπορεί να καταστήσει την αγροτική ζωή πιο ελκυστική.

Η πανδημία COVID-19 υπογράμμισε πόσο σημαντική είναι η ψηφιοποίηση για την καθημερινή ζωή – ιδίως στις αγροτικές περιοχές. Για να ευδοκιμήσουν οι αγροτικές κοινότητες, είναι απαραίτητη μια καλή σύνδεση στο διαδίκτυο.

Οι σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες προσφέρουν νέες ευκαιρίες για τις αγροτικές επιχειρήσεις και μπορούν να βελτιώσουν την παροχή υπηρεσιών, από τις διαδικτυακές συμβουλές υγείας και εκπαίδευσης έως την τοπική παραγωγή ενέργειας.

Η πρόσβαση σε ταχεία ευρυζωνική σύνδεση (ταχύτητα λήψης 30 Mbps) έφθασε συνολικά σε ποσοστό 86% στην Ευρώπη το 2019. Από τις αγροτικές κοινότητες ποσοστό μόνο 59% πέτυχε αυτό το επίπεδο, αν και αυτό είναι σημαντικά μεγαλύτερο από το 47% που καταγράφηκε το 2017.⁽¹⁾

Οι κόμβοι αγροτικής καινοτομίας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οικοδόμηση βιώσιμων ψηφιακών οικοσυστημάτων στις αγροτικές περιοχές.

Το έργο της Φινλανδίας για την «Ψηφιακή επίσκεψη» (σελίδα 11) είναι πρωτοπόρο στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων στην Κεντρική Φινλανδία. Η τοπική ψηφιακή υποστήριξη αναπτύσσει με επιτυχία τις ψηφιακές δεξιότητες των κατοίκων, ιδίως σε απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές. Το έργο ενθαρρύνει τη χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών από τους κατοίκους της υπαίθρου για τη διευκόλυνση της καθημερινής ζωής.

Στη Βαλλονία (Βέλγιο), οι κάτοικοι και οι οργανισμοί της υπαίθρου θα μπορούν να χρησιμοποιούν το εργαλείο ψηφιακής χαρτογράφησης «BiomMap» για την παρακολούθηση και την ποσοτικοποίηση των χαρακτηριστικών του υφιστάμενου οικολογικού δικτύου (σελίδα 12), συμβάλλοντας στην ανάλυση της βιοποικιλότητας.

Η ψηφιοποίηση είναι επίσης σημαντική για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων περιβαλλοντικών προκλήσεων, όπως η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων ή της υγείας των μελισσών. Οι πρωτοβουλίες είναι πιο επιτυχείς εάν η τεχνολογία είναι ανθρώποκεντρική και αν οι αγρότες έχουν εμπιστοσύνη στις ψηφιακές τεχνολογίες.

Το έργο «γεωργοί μετρούν το νερό» στην Ολλανδία (σελίδα 13) συνδυάζει τις σύγχρονες τεχνικές αισθητήρων κίνησης με μια συμμετοχική διαδικασία παρακολούθησης μεταξύ γεωργών και αρχών ύδρευσης, η οποία επίσης βελτιώνει την αμοιβαία κατανόηση.

Το έργο «BeeKing» της Λετονίας (σελίδα 14) αποσκοπεί στην ενίσχυση της ευημερίας των μελισσιών μέσω μιας ψηφιακής εφαρμογής που βοηθά τους μελισσοκόμους να διαχειρίζονται και να παρακολουθούν τις αποικίες μελισσών.

Τα ΠΑΑ μπορούν να βοηθήσουν την Αγροτική Ευρώπη να ακολουθήσει τη γενική τάση, η οποία αυξάνεται λόγω της πανδημίας, προς τις ηλεκτρονικές αγορές – με ιδιαίτερη επίσης προσοχή στην υποστήριξη των τοπικών παραγωγών.

Μέσω της διαδικτυακής αγοράς «HofladenBOX», περίπου 60 μικροί προμηθευτές σε μια γερμανική περιφέρεια έχουν αναπτύξει την ηλεκτρονική προσφορά τους, με εντυπωσιακά αποτελέσματα στην αγορά (σελίδα 15).

(1) <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-economy-and-society-index-desi>

Πρωτοπόρες ψηφιακές δεξιότητες στην Κεντρική Φινλανδία

Η στήριξη του ΕΓΤΑΑ καθιστά την αγροτική ζωή στην Κεντρική Φινλανδία πιο ελκυστική για τους κατοίκους μέσω της βελτίωσης των ψηφιακών δεξιοτήτων τους και της ευρύτερης συμμετοχής στις διαδικασίες.

Η Κεντρική Φινλανδία είναι αγροτική, με πληθυσμό που γηράσκει και με λιγότερες δημόσιες υπηρεσίες λόγω της συνεχώς μεγαλύτερης διαδικτυακής τους παροχής. Ο ψηφιακός γραμματισμός αποτελεί ήδη προϋπόθεση για τη διατήρηση της ικανότητας ανεξάρτητης κοινωνικής λειτουργίας, αλλά ο ψηφιακός αποκλεισμός απειλεί ιδιαίτερα τους ηλικιωμένους, καθώς και ορισμένους εργαζόμενους και τους νέους.

Συνδυάζοντας εθνικούς και περιφερειακούς πόρους με τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Μέτρου 7 – Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση των χωριών του Φινλανδικού Ηπειρωτικού ΠΑΑ και το έργο «Ψηφιακή επίσκεψη» ενίσχυσε τις ψηφιακές δεξιότητες των κατοίκων της υπαίθρου στην κεντρική Φινλανδία. Οι δραστηριότητες του έργου περιελάμβαναν εκπαίδευση για όλα τα επίπεδα, από τη χρήση ποντικιού για ηλεκτρονικό υπολογιστή έως τη δημιουργία ενός εικονικού σπιτιού στο χωριό. Οι κάτοικοι διδάχθηκαν πώς να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές εφαρμογές υγείας, να παίζουν παιχνίδια και να δείχνουν σε βίντεο τις δραστηριότητες του χωριού. Υπήρξαν επίσης ημερίδες ψηφιακών υπηρεσιών και δημιουργήθηκε σύστημα πιο μακροπρόθεσμης ψηφιακής υποστήριξης μεταξύ ισότιμων μελών (peer learning).

Το έργο, υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών Jyväskylä, βελτίωσε τη χρήση των διαδικτυακών υπηρεσιών, ενίσχυσε τις τοπικές κοινότητες, ανέπτυξε κοινές δραστηριότητες και διευκόλυνε την τοπική παροχή βοήθειας σε περιπτώσεις ανάγκης. Οι δραστηριότητες του σχεδίου είχαν προγραμματιστεί ξεχωριστά με κάθε χωριό. Η μεμονωμένη βοήθεια ήταν διαθέσιμη εφόσον χρειαζόταν και οι συμμετέχοντες μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τη δική τους συσκευή ή να δανειστούν έναν υπολογιστή την ημέρα που τον χρειαζόταν.

Υπήρξαν περίπου 100 ημέρες κατάρτισης, συντήρησης συσκευών ή εκπαίδευσης εκπαιδευτών. Οι εκδηλώσεις με τους εταίρους της συνεργασίας βοήθησαν επίσης άμεσα περισσότερους από 2.700 κατοίκους της υπαίθρου ενώ άλλα άτομα επωφεληθήκαν έμμεσα και είχαν ακόμα μεγαλύτερο όφελος.

Η υπέρ της ψηφιοποίησης θέση των κατοίκων αύξησε την προθυμία τους να δοκιμάσουν νέες ψηφιακές υπηρεσίες οι οποίες με τη σειρά τους βελτίωσαν την ευημερία τους. Τα νέα ψηφιακά εργαλεία και οι διάλογοι επικοινωνίας κατέστησαν δυνατή τη διατήρηση της επαφής και τη συνέχιση των δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια των τρεχουσών εξαιρετικών καταστάσεων. Τα βίντεο των χωριών, που συχνά παράγονται από νέους, έχουν παρακολουθηθεί από χιλιάδες άτομα στο YouTube και στο Facebook, συμβάλλοντας στη βελτίωση της προβολής των χωριών και παρέχοντας μια πιο ελκυστική εικόνα της ζωής στην ύπαιθρο.

Το έργο ανέπτυξε επίσης ικανότητες τοπικών εκπαιδευτών, όπου τα ψηφιακά ικανότερα άτομα των χωριών βοήθησαν και συμβούλευσαν άλλους κατοίκους για θέματα ψηφιακής ικανότητας. Ορισμένα από αυτά τα μαθήματα πραγματοποιήθηκαν στα τοπικά υποκαταστήματα της Φινλανδικής Καρδιολογικής Ένωσης (Finnish Heart Association) (μη κερδοσκοπική οργάνωση; που δραστηριοποιείται στις 16 περιφέρειες της Φινλανδίας). Όλοι ενθαρρύνθηκαν να συμμετάσχουν, ανεξάρτητα από το επίπεδο των ψηφιακών δεξιοτήτων τους. Οι βιβλιοθήκες χρησιμοποιήθηκαν ως τόποι εργασίας και ως εταίροι του έργου, με

© Jyväskylä ammattikorkeakoulu, Keski-Suomen Sydänpiiri ry

Το έργο αυτό προσέφερε ατομική υποστήριξη για τη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων των συμμετεχόντων.

την έννοια ότι όλοι είχαν πρόσβαση σε αυτές και επίσης διότι οι δραστηριότητές τους περιλαμβάνουν την παροχή ψηφιακής υποστήριξης.

Το έργο Ψηφιακής Επίσκεψης ήταν πρωτοποριακό στην ανάπτυξη ψηφιακής υποστήριξης και δεξιοτήτων στην περιοχή. Οι δραστηριότητες και τα δίκτυα συνεργασίας του έργου δημιούργησαν νέες ιδέες έργων, ανεξάρτητη ψηφιακή υποστήριξη στα χωριά και τουλάχιστον ένα νέο έργο (Ψηφιακά Ενεργά Κεντρικά Φινλανδία).

Για το έργο συνεργάστηκαν η Φινλανδική Καρδιολογική Ένωση, η Εταιρεία Αλτσχάιμερ της Φινλανδίας, η Ομοσπονδία Συνταξιούχων Κεντρικής Φινλανδίας, χωριά, βιβλιοθήκες, δήμοι της χώρας, άλλες ενώσεις έργων και τοπικοί παράγοντες. Το έργο ενέπνευσε νέες επιχειρησιακές ιδέες και ιδέες για έργα, καθώς και το θάρρος για δοκιμή νέων δραστηριοτήτων, παρέχοντας πρόσθετη αυτονομία και νέα πνοή ζωής στην Κεντρική Φινλανδία.

Τίτλος Έργου:	Ψηφιακή επίσκεψη
Είδος δικαιούχου	ΜΚΟ
Περίοδος	2019 – 2021
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνολο προϋπολογισμού: € 300.000 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 126.000 • Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 153.472 • Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 20.528
Μέτρο ΠΑΑ	M07 – Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/digitally-visiting-finland_en • http://www.jamk.fi/digistikylassa
Επικοινωνία	susanna.nurmeksel@jamk.fi

Χαρτογράφηση και βελτίωση του οικολογικού δικτύου στην ύπαιθρο του Βελγίου

Ένα έργο LEADER στη Βαλλονία (Βέλγιο) δημιουργεί μια εφαρμογή συνεργατικής χαρτογράφησης του οικολογικού δικτύου Wasseiges.

Η απώλεια βιοποικιλότητας αποτελεί πρόβλημα ευρωπαϊκής κλίμακας. Οι δημόσιες αρχές και οι πολίτες της περιοχής στη Βαλλονία προσπαθούν να βελτιώσουν τον τρόπο με τον οποίο εξετάζεται η βιοποικιλότητα στις διαδικασίες παραγωγής και χρήσης γης. Η περιφέρεια της Βαλλονίας διεξάγει επί του παρόντος μελέτη για το οικολογικό της δίκτυο, δηλαδή για όλες τις διαδράσεις μέσα σε ένα οικοσύστημα.

Το έργο BiomMap χρηματοδοτείται από το Μέτρο 19 – LEADER/CLLD του ΠΑΑ της Βαλλονίας με επικεφαλής την ΟΤΔ LEADER της περιοχής Meuse@Campagnes. Το έργο αναπτύσσει ένα ψηφιακό εργαλείο BiomMap – έναν ανοικτό, φιλικό προς τον χρήστη πόρο για τους δήμους, τις ενώσεις και τους πολίτες που επιθυμούν να βοηθήσουν στη χαρτογράφηση του τοπικού οικολογικού δικτύου στην περιοχή Wasseiges (κεντρικό Βέλγιο).

Το BiomMap έχει στόχο τη βελτίωση του οικολογικού δικτύου σε ποσοστό 5% της περιοχής της Wasseiges. Υπάρχουν πολλές τρέχουσες πηγές δεδομένων, αλλά αυτές δεν είναι πάντα εύκολα προσβάσιμες ή εύχρηστες. Το έργο συγκέντρωσε ορθές πρακτικές στη διαχείριση δεδομένων από ενδιαφερόμενους φορείς και αναζήτησε δυνατότητες συνεργασίας και υποστήριξης, καθώς και πιθανούς εταίρους για τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς του. Οι συμμετέχοντες συνέβαλαν επίσης στη δημιουργία καταλόγου καταγραφής των αναγκών των χρηστών και στον καθορισμό των λειτουργικών δυνατοτήτων του εργαλείου.

Με το BiomMap, οι ενδιαφερόμενοι φορείς της υπαίθρου θα είναι σε θέση να εντοπίζουν, να παρακολουθούν και να ποσοτικοποιούν τα οικολογικά χαρακτηριστικά του δικτύου και να επισημαίνουν τα χαρακτηριστικά στοιχεία, τα κενά και τις δυνατότητες βελτίωσης. Η διάγνωση της βιοποικιλότητας θα είναι πιο ακριβής και θα τροφοδοτείται συνεχώς από επιτόπου συνεισφορές.

Με το έργο θα εκπαιδευτούν εθελοντές, θα κινητοποιηθούν επαγγελματίες, θα επισημανθούν οι ορθές πρακτικές και θα διαμορφωθεί μια κοινότητα. Το ψηφιακό εργαλείο θα παρέχει χαρτογραφικές και ποσοτικές πληροφορίες για το οικολογικό δίκτυο σε διαφορετικά γεωγραφικά επίπεδα μέσα σε μια ζώνη.

Παράλληλα με τη δημοσιοποίηση των δράσεων δικτύωσης και των γενικών συμβουλών για τη βιοποικιλότητα, το έργο θα βοηθήσει τις τοπικές αρχές και τα άτομα στην διαχείριση του οικολογικού δικτύου της περιοχής τους.

Το έργο BiomMap βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε πόρους προερχόμενους από το πλήθος (crowdsourcing) και στη συμμετοχή πολιτών, γεωργών και κυνηγών, ενώ ορισμένοι από αυτούς συμβάλλουν ήδη στην αποκατάσταση των φυσικών διαδικασιών και της ισορροπίας των ειδών.

Από την έναρξη του έργου, οι θεσμικοί, επιστημονικοί και συνεργαζόμενοι εταίροι συνεννοήθηκαν για την εφαρμογή πρωτοκόλλων ανταλλαγής δεδομένων και τη δημιουργία ενός εργαλείου που θα πληροί τις επαγγελματικές απαιτήσεις τους. Ταυτόχρονα, το εργαλείο θα είναι αρκετά απλό και φιλικό προς τον χρήστη ώστε να διευκολύνει την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή των πολιτών.

Στο τέλος του έργου, η Wasseiges θα είναι σε θέση να υπολογίζει σε μια τοπική κοινότητα με ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων όπου όλοι θα κινητοποιούνται γύρω από τη βιοποικιλότητα και

© GAL Meuse@Campagnes

Το έργο αυτό θα επιτρέψει στους ενδιαφερόμενους φορείς της υπαίθρου να εντοπίζουν, να παρακολουθούν και να ποσοτικοποιούν τα χαρακτηριστικά των οικολογικών δικτύων.

θα χρησιμοποιούν το εργαλείο BiomMap. Η συνεργατική αυτή χαρτογράφηση αναμένεται να βελτιώσει την επικοινωνία, την απολύμανση, τον εμπλουτισμό του εδάφους, την αποθήκευση άνθρακα και την προστασία του εδάφους, όλα προς όφελος της βιοποικιλότητας.

«Το οικολογικό δίκτυο αποτελεί δουλειά όλων.»

Εκπρόσωπος τύπου του Δήμου Wasseiges

Στις αρχές του 2023, θα διαβιβαστεί στο δήμο Wasseiges και σε άλλους δήμους της Βαλλονίας ένα σχέδιο δράσης με μέτρα προώθησης της οικολογικής δικτύωσης.

Το εργαλείο θα είναι ανοικτής πηγής και οι κωδικοί θα είναι προσβάσιμοι μέσω του διαδικτύου, ώστε οποιαδήποτε τοπική αρχή, περιφέρεια ή χώρα να μπορεί να το χρησιμοποιεί και να το προσαρμόζει στις ανάγκες της. Πολλές Βελγικές ΟΤΔ κινούνται προς αυτή την κατεύθυνση.

Τίτλος Έργου:	BiomMap
Είδος δικαιούχου	Ομάδα Τοπικής Δράσης
Περίοδος	2019 – 2021
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο προϋπολογισμού: € 35.000 Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 12.500 Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 22.500
Μέτρο ΠΑΑ	M19 – LEADER/CLLD
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/biommap-belgium-wallonia_en http://www.meusecampagnes.be/biommap
Επικοινωνία	Agnes.demameffe@wasseiges.be

Οι Ολλανδοί γεωργοί παρακολουθούν τα ύδατα

Μια Επιχειρησιακή Ομάδα EIP-AGRI συνδυάζει τις σύγχρονες τεχνικές αισθητήρων με μια συμμετοχική διαδικασία παρακολούθησης από γεωργούς και αρχές ύδρευσης για τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων.

Η διαχείριση των υδάτων στις παράκτιες περιοχές της Ολλανδίας γίνεται συνεχώς πιο περίπλοκη λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και της καθίζησης της γης. Η πηγή των ρύπων, όπως το κλωριούχο άλας, τα θρεπτικά συστατικά και τα φυτοφάρμακα, μπορεί να εντοπιστεί μόνο στους μικρότερους κλάδους ενός υδάτινου συστήματος, ενώ τα σημεία παρατήρησης της κυβέρνησης περιορίζονται κυρίως στους κύριους κλάδους και στις βασικές παραμέτρους.

Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών απαιτούνται μέτρα βέλτιστα προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες, καθώς και στενή συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων. Ο προσδιορισμός των στρατηγικών βέλτιστης διαχείρισης χρειάζεται περισσότερα τοπικά δεδομένα και η εφαρμογή μέτρων που επηρεάζουν τη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων απαιτεί συνεργατικές προσεγγίσεις.

Το 2018, τρεις βόρειες παράκτιες επαρχίες, τρεις αρχές ύδρευσης και η αντιπροσωπευτική οργάνωση γεωργών LTO Noord ένωσαν τις δυνάμεις τους για τη σύσταση Επιχειρησιακής Ομάδας EIP-AGRI, η οποία θα χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο του Μέτρου 16 – Συνεργασία του Ολλανδικού ΠΑΑ. Στους εταίρους του έργου συμμετείχαν κυβερνητικοί φορείς διαχείρισης των υδάτων και περισσότεροι από 80 γεωργοί σε πιλοτικές γεωργικές περιοχές με διάφορων ειδών προβλήματα, επιχειρηματικά ζητήματα και θέματα διαχείρισης υδάτων.

Σε αυτό το έργο διετούς διάρκειας, οι γεωργοί και οι αρχές υδάτων συμμετείχαν στην παρακολούθηση της συγκέντρωσης αλάτων στα επιφανειακά ύδατα και στα ρηχά υπόγεια ύδατα σε γεωργικά εδάφη. Στόχος ήταν να κατανοηθεί καλύτερα η επίγνωση ανάγκη τοπικών μέτρων, μεταξύ άλλων και σε επιμέρους σημεία.

Οι γεωργοί συγκέντρωσαν στοιχεία για την αλατότητα και τα επίπεδα των υπογείων υδάτων, μετρώντας την ηλεκτρική αγωγιμότητα σε διαφορετικά βάθη.⁽²⁾ Πιλοτικές ομάδες μοιράστηκαν δεδομένα σε πραγματικό χρόνο με ένα πίνακα εργαλείων και είχαν τακτικές συναντήσεις για να μάθουν πώς λειτουργήσει το τοπικό σύστημα, αντλώντας εμπνευση για γενικότερες λύσεις.

Πάνω από 100 γεωργοί μέτρησαν την αλατότητα των επιφανειακών υδάτων σε διάφορους κλάδους του συστήματος ύδρευσης, με αποτέλεσμα περισσότερες από 20.000 μετρήσεις. Τα χωρικά και χρονικά μοτίβα που επισημάνθηκαν οδήγησαν

© Acacia Water BV

Πάνω από 100 γεωργοί μέτρησαν την αλατότητα των επιφανειακών υδάτων, με αποτέλεσμα περισσότερες από 20.000 μετρήσεις.

σε πιθανούς τρόπους βελτιστοποίησης της έκπλυσης γλυκού νερού.

Πάνω από 50 γεωργοί μέτρησαν τα ωριαία επίπεδα των υπογείων υδάτων, παρέχοντας χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με το πόσο γρήγορα αντιδρούν τα επίπεδα των υδάτων στις βροχοπτώσεις και την ξηρασία και πόσο τα επίπεδα των επιφανειακών υδάτων επηρεάζουν τα επίπεδα υπογείων υδάτων στους τυρφώνες.

Για τη μέτρηση της ηλεκτρικής αγωγιμότητας στην επιφάνεια, οι αγρότες χρησιμοποίησαν μια συσκευή χειρός, την AquaMobile, που συνδέεται με μια εφαρμογή μέσω Bluetooth και ενός πλόου, του AquaPin, με αισθητήρες σε διάφορα βάθη. Υπήρχε επίσης ένας αισθητήρας ηλεκτρικής αγωγιμότητας και ένας αισθητήρας πίεσης για τα επίπεδα υπόγειων υδάτων. Ένας online πίνακας εργαλείων για την παρουσίαση των δεδομένων βελτιωνόταν σε συνεχή βάση ώστε να είναι εφικτή η ταχεία και ευχερής ερμηνεία των δεδομένων.

Οι μεμονωμένοι γεωργοί έγιναν ισότιμοι εταίροι με τις αρχές ύδρευσης καθώς απέκτησαν πρόσβαση στα δεδομένα. Επιπλέον, αναπτύχθηκαν μοντέλα που χρησιμοποιούν μετεωρολογικά δελτία για την ταχεία διαμόρφωση ποιοτικών προβλέψεων για τα επιφανειακά ύδατα, τα επίπεδα των υπόγειων υδάτων και την υγρασία του εδάφους.

Το έργο έχει ολοκληρωθεί, ωστόσο οι περισσότερες πιλοτικές τοποθεσίες συνεχίζουν την παρακολούθηση και η πρωτοβουλία έχει επεκταθεί σε άλλες περιφέρειες και συμμετέχοντες. Ταυτόχρονα, θα βελτιωθεί περαιτέρω ο διαδικτυακός πίνακας εργαλείων. Τα προβλήματα με τη διαχείριση των υδάτων διαφέρουν, αλλά η διαδικασία από κοινού συλλογής, μάθησης από τα δεδομένα και ανάληψης σχετικών δράσεων μπορούν να εφαρμοστούν και σε άλλες περιφέρειες.

Τίτλος Έργου:	Οι γεωργοί μετρούν το νερό
Είδος δικαιούχου	Επιχειρησιακή Ομάδα EIP-AGRI
Περίοδος	2018 – 2020
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνολο προϋπολογισμού: € 1.500.000 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 150.000 • Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 350.000• Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 500.000 • Άλλες πηγές: € 500.000
Μέτρο ΠΑΑ	M16 – Συνεργασία
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/farmers-measure-water-netherlands_en • https://www.acaciawater.com/pg-28008-7-104660/pagina/home.html
Επικοινωνία	jouke.velstra@acaciawater.com

(2) Η ηλεκτρική αγωγιμότητα αποτελεί μέτρο για τη συγκέντρωση αλάτων σε επιφανειακά ύδατα και σε ρηχά υπόγεια ύδατα γεωργικών εδαφών.

Παροχή βοήθειας στους μελισσοκόμους της Λετονίας

Ένα πολυγλωσσικό ψηφιακό εργαλείο για τους μελισσοκόμους που χρηματοδοτείται από το LEADER ενισχύει την ευημερία των μελισσών και βελτιώνει την παραγωγή μελιού.

Οι μελισσοκόμοι συχνά καταγράφουν τις επιθεωρήσεις των αποικιών σε χαρτί ή με σήματα στις κυψέλες, συστήματα τα οποία μπορεί να είναι χρονοβόρα και μη βολικά για την περαιτέρω επεξεργασία τους. Αυτό καθιστά επίσης δύσκολη την άντληση περαιτέρω οφέλους από την ευρύτερη εμπειρία της μελισσοκομικής κοινότητας.

Με τη στήριξη του Μέτρου 19 – LEADER/CLLD του Λετονικού ΠΑΑ, το έργο «Bee King» ενισχύει την ευημερία των αποικιών μελισσών, βοηθά στη διαχείριση της απογραφής τους και επιτρέπει στους μελισσοκόμους να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν τις γνώσεις τους.

Αυτό το μικρή κλίμακα, καινοτόμο τεχνολογικό έργο περιελάμβανε πολλούς ενδιαφερόμενους φορείς για τη δημιουργία ενός άμεσα κλιμακούμενου και φιλικού προς τον χρήστη εργαλείου για τους μελισσοκόμους, ώστε να τηρούν αποτελεσματικά αρχεία των αποικιών μελισσών και να σχεδιάζουν τα διαχειριστικά τους καθήκοντα.

Μια πρόκληση για το έργο ήταν το γεγονός ότι οι μελισσοκόμοι φορούν συνήθως γάντια και έχουν δάκτυλα που πολλές φορές κολλούν, με αποτέλεσμα να δυσκολεύονται στη χρήση ψηφιακών εργαλείων. Μια άλλη προϋπόθεση ήταν ότι η εισαγωγή δεδομένων και η πρόσβαση σε πληροφορίες έπρεπε να διαρκεί λιγότερο από 15 δευτερόλεπτα, ταχύτητα της χρήσης έντυπων αρχείων. Το έργο έλυσε αυτά τα ζητήματα με την υπαγόρευση κειμένων με αναγνώριση ομιλίας, τις ετικέτες Επικοινωνίας Κοντινού Πεδίου⁽³⁾ και τις έξυπνες φόρμες.

Περισσότεροι από 500 μελισσοκόμοι χρησιμοποιούν την εφαρμογή BeeKing για να σχεδιάζουν και να παρακολουθούν τη υγεία της αποικίας των μελισσών, την κατάσταση της βασιλίσσας, τη διαθεσιμότητα τροφής, τη συγκομιδή, τη θεραπεία από το παράσιτο varroa και άλλες σημαντικές πτυχές της μελισσοκομίας. Η εφαρμογή βοηθά επίσης στην τήρηση μελισσοκομικών αρχείων η οποία είναι απαραίτητη για την πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων.

© Bee King

Η εφαρμογή BeeKing ξεκίνησε σε μικρή και τοπική κλίμακα στη Λετονία, αλλά τώρα επεκτείνεται και σε άλλες χώρες.

Η διάρθρωση των μελισσοκομικών μπτρώων με κοινό τρόπο επιτρέπει στους χρήστες να συγκρίνουν εύκολα τα αποτελέσματα ανά εποχή και να επιλέγουν τις καλύτερες αποικίες για μελλοντική αναπαραγωγή. Οι μελισσοκόμοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν την εφαρμογή BeeKing σε οικογένειες ή ομάδες, αποκτώντας πρόσβαση στις ίδιες πληροφορίες από πολλά κινητά τηλέφωνα. Μαζί με ένα φόρουμ χρηστών, η εφαρμογή είναι βολική για την κοινή χρήση ιδεών και γνώσεων. Επίσης, δημιουργήθηκε μια πύλη για έκφραση απόψεων και σχεδιασμό από υπολογιστή.

Για την προώθηση της ευημερίας των μελισσών, ένα δωρεάν Σχέδιο Έναρξης για έως πέντε αποικίες επιτρέπει στους ενδιαφερόμενους να δοκιμάσουν την ψηφιακή μελισσοκομία σε μικρή κλίμακα πριν επενδύσουν στην εφαρμογή.

Το έργο υλοποιήθηκε σε συνεργασία με δύο βασικούς συμμετέχοντες: μια Λετονική Ένωση μελισσοκόμων (βιομηχανικός εταίρος) και έναν συνεταιρισμό αγροτικής ανάπτυξης της περιοχής της Ρίγας⁽⁴⁾ με επίκεντρο τις δραστηριότητες LEADER και την τοπική δικτύωση.

Η εφαρμογή BeeKing ξεκίνησε σε μικρή και τοπική κλίμακα, αλλά τώρα, εκτός από τη Λετονική γλώσσα, είναι διαθέσιμη στα Αγγλικά, στα Γερμανικά και στα Σουηδικά. Έτσι λοιπόν είναι ευκολότερη η περαιτέρω χρήση της εφαρμογής σε άλλες Σκανδιναβικές και κεντρικές Ευρωπαϊκές χώρες, επεκτείνοντας τη συνεργασία στη μελισσοκομική κοινότητα.

Τίτλος Έργου:	Bee King
Είδος δικαιούχου	Ιδιωτική Εταιρεία
Περίοδος	2019 – 2020
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνολο προϋπολογισμού: € 20.700 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 14.490 • Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 6.210
Μέτρο ΠΑΑ	M19 – LEADER/CLLD
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/bee-king-latvia_en • https://beeking.eu/en/
Επικοινωνία	info@beeking.eu

(3) Η Επικοινωνία Κοντινού Πεδίου (NFC) είναι ένα πρωτόκολλο που βοηθά δύο συσκευές να επικοινωνούν ασύρματα όταν τοποθετούνται ακριβώς η μία δίπλα στην άλλη.

(4) ΟΤΔ Lauku Attīstības Partnerība και δήμος Sigulda.

Ηλεκτρονική αγορά για μικρούς αγροτικούς προμηθευτές στη Γερμανία

Το HofladenBOX είναι μια διαδικτυακή αγορά όπου ο ντόπιος πληθυσμός μπορεί να αγοράζει τοπικά προϊόντα από αγρότες της περιφέρειας LEADER στο γεωγραφικό διαμέρισμα Fürth.

Οι μικροί τοπικοί παραγωγοί τροφίμων συχνά δυσκολεύονται να τοποθετήσουν τα προϊόντα τους στα σουπερμάρκετ και να προσδιορίσουν την τοπική προέλευση τους ή να εξασφαλίσουν λογικές τιμές για τα προϊόντα αυτά. Η απευθείας πώληση, για παράδειγμα από ένα κατάστημα στο αγρόκτημα, δεν αποτελεί πάντοτε ρεαλιστική εναλλακτική λύση λόγω των πρόσθετων πόρων που χρειάζονται. Η κατάσταση αυτή μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την τοπική οικονομία καθώς και τη βιοποικιλότητα, δεδομένου ότι οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις μπορούν να υποχρεωθούν να καλλιεργήσουν προϊόντα για τα οποία υπάρχει μεγαλύτερη ζήτηση, αντί να επιμεινούν σε τοπικές ποικιλίες.

Οι Birgit Wegner και Mareike Schalk ήθελαν να αγοράζουν τακτικά τοπικά τρόφιμα, ιδίως από μικρούς παραγωγούς, αλλά ήταν δύσκολο με τον λίγο χρόνο που είχαν μετά την εργασία τους. Το 2016, οι δύο αυτές γυναίκες ήρθαν σε επαφή με μια τοπική ένωση γεωργών και με τις αυτοδιοικητικές υπηρεσίες του Fürth για να εξετάσουν κατά πόσο οι παραγωγοί ενδιαφέρονταν να πωλήσουν απευθείας στους πελάτες τους. Μια έρευνα σε περίπου χίλιους πιθανούς πελάτες αποσαφήνισε τη ζήτηση που θα μπορούσε να υπάρξει.

Μια τοπική Εταιρεία Τεχνολογίας των Πληροφοριών ανέπτυξε μια διαδικτυακή αγορά, η οποία επιτρέπει σε κάθε αγρότη, κρεοπώλειο και αρτοποιό της περιοχής να διαφημίζει ανεξάρτητα τα προϊόντα του. Ταυτόχρονα, η Wegner και η Schalk δημιούργησαν ένα σταθμό εκ νέου συσκευασίας σε μια αγροτική αποθήκη. Με μια δοκιμή με 20 πιλοτικών πελατών και 12 αγρωτών ελέγχθηκαν η φιλικότητα προς το χρήστη και οι διαδικασίες υλοποίησης της ιδέας. Η χρηματοδότηση μέσω του Μέτρου 19 – LEADER/CLLD του Βαυαρικού ΠΑΑ τους επέτρεψε να αγοράσουν ένα όχημα παράδοσης των προϊόντων και να προσλάβουν τους πρώτους υπαλλήλους πέραν των Wegner και Schalk, οι οποίες διαχειρίζονται το έργο.

Το έργο HofladenBOX ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2018 και διαφημίστηκε στον τοπικό τύπο και στο διαδίκτυο, ενώ οι ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές αναφορές ενίσχυσαν επίσης την προβολή του. Το HofladenBOX χειρίζεται την τεχνική λύση, τη διοικητική μέριμνα και το marketing, ενώ ταυτόχρονα φέρνει τους αγρότες και τους τελικούς χρήστες πιο κοντά. Οι πελάτες λειτουργούν υπό καθεστώς πλήρους διαφάνειας σχετικά με τους παραγωγούς των τροφίμων που αγοράζουν και μπορούν να επικοινωνήσουν απευθείας μαζί τους για πληροφορίες.

Οι προμηθευτές συχνά κάνουν συλλογική χρήση των οχημάτων για να μεταφέρουν τα προϊόντα τους στον σταθμό επανασυσκευασίας δύο φορές την εβδομάδα. Η ομάδα του HofladenBOX συσκευάζει τα προϊόντα σε κουτιά-ψυγεία πολλών χρήσεων και τα παραδίδει δύο φορές την εβδομάδα, είτε στις κατοικίες των πελατών είτε σε έναν από τους 40 σταθμούς παραλαβής από τους πελάτες.

Περίπου 60 εταιρείες που προσφέρουν περισσότερα από 1.500 προϊόντα συμμετέχουν τώρα στο HofladenBOX. Έχουν εγγραφεί περισσότεροι από 3.000 πελάτες και λαμβάνονται έως και 600 παραγγελίες εβδομαδιαίως. Το 2020, τρόφιμα αξίας περίπου € 1 εκατομμυρίου πωλήθηκαν μέσω της αγοράς αυτής,

© HofladenBOX

Το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε από δύο πελάτες που ενδιαφέρονταν για τοπικά τρόφιμα.

με προσωρινή πενταπλάσια αύξηση την άνοιξη του 2020 κατά τη διάρκεια της πρώτης κορύφωσης της πανδημίας COVID-19.

Για πολλούς αγρότες, το HofladenBOX έχει καταστεί σημαντικός δίαυλος διανομής, συμβάλλοντας στη διατήρηση των θέσεων εργασίας στην περιφερειακή γεωργία. Η διαδικασία συμβάλει επίσης σημαντικά στη βιοποικιλότητα, δεδομένου ότι το HofladenBOX δέχεται επίσης αιτήσεις για παλιές ποικιλίες μήλων ή πατάτας και για ψωμί από ειδικούς κόκκους, για παράδειγμα.

Τα σχόλια των πελατών επαινούν την ποιότητα και τη φρεσκάδα των προϊόντων, λόγω της μειωμένης μεταφοράς και αποθήκευσης. Η προστιθέμενη αξία των τοπικών προϊόντων παραμένει στην περιοχή και το HofladenBOX απασχολεί πλέον περίπου 20 εργαζόμενους, ανάλογα με την εποχή.

Τίτλος Έργου:	HofladenBOX
Είδος δικαιούχου	Ιδιωτική Εταιρεία
Περίοδος	2017 – 2021
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνολο προϋπολογισμού: € 90.000 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 23.000 • Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 67.000
Μέτρο ΠΑΑ	M19 – LEADER/CLLD
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/hofladenbox-germany_en • http://www.hofladenbox.de
Επικοινωνία	mareike.schalk@hofladenbox.de

3. Ανθεκτικό Μέλλον

Η ανθεκτικότητα της υπαίθρου μπορεί να οριστεί ως η ικανότητα μιας αγροτικής περιοχής να προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες εξωτερικές συνθήκες διατηρώντας παράλληλα ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο για τους κατοίκους της.⁽¹⁾

Η συγκεκριμένη κατηγορία του διαγωνισμού RIA 2021 αναφέρεται σε κοινοτικά, τοπικά και επιχειρηματικά έργα που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της αγροτικής Ευρώπης.

Η συνεχιζόμενη πανδημία κατέστησε σαφή την ανάγκη διαμόρφωσης ενός πιο ανθεκτικού αγροτικού μέλλοντος. Οι πιθανές απαντήσεις που έχουν ήδη εξεταστεί περιλαμβάνουν την εργασία από απόσταση, την αυξημένη κατανάλωση τοπικών προϊόντων και την χρήση της «ηλεκτρονικής» υγείας και εκπαίδευσης.

Οι αγροτικές περιοχές θα πρέπει να αναπτύξουν τις δικές τους στρατηγικές βελτίωσης της ανθεκτικότητας, οι οποίες θα είναι διακριτές από εκείνες που συνάδουν με τις αστικές περιοχές, και να επικεντρωθούν σταθερά στη βιωσιμότητα. Η επένδυση σε βασικές υποδομές και τοπικές μεταφορές και προμήθειες αποτελούν απαραίτητο στοιχείο.

Το έργο «τοπικό κατάστημα του χωριού» παρέχει στα μικρά καταστήματα χωριών στην περιοχή Spreessart (Γερμανία) ποιοτικά περιφερειακά προϊόντα. Μακροπρόθεσμος στόχος είναι η ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των καταστημάτων (σελίδα 17).

Οι αγροτικές περιοχές θα πρέπει να αξιοποιήσουν τα ιδιαίτερα στοιχεία ευημερίας των αγροτικών περιοχών. Ο σχεδιασμός της ανθεκτικότητας απαιτεί την αναγνώριση των θετικών στοιχείων, και όχι των δυνητικών προβλημάτων, για τη διαβίωση στην ύπαιθρο: από τη διαθεσιμότητα των βιολογικών αποβλήτων έως τις ευκαιρίες για πιο έξυπνη κινητικότητα των ανθρώπων και των αγαθών.

Το «Πιλοτικό σχέδιο για την κυκλική βιοοικονομία» στην Ισπανία επέτρεψε σε ένα εργαστήριο που επικεντρώνεται στη βιολογική γεωργία να συλλέξει βιολογικά απόβλητα από γείτονες και να τα μετατρέψει σε λίπασμα για τη γονιμοποίηση των καλλιεργειών τους, δημιουργώντας περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη (σελίδα 18).

Στην αγροτική Γερμανία, ένα έργο χρηματοδοτούμενο από το ΠΑΑ έθεσε σε λειτουργία μια υπηρεσία παράδοσης προϊόντων με ποδήλατα μεταφοράς φορτίου προς όφελος του τοπικού πληθυσμού, των τοπικών καταστημάτων και του περιβάλλοντος (σελίδα 19).

Η συγκεκριμένη κατηγορία του διαγωνισμού RIA 2021 τονίζει επίσης ότι τα βιώσιμα και κοινωνικά χωρίς αποκλεισμούς προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΠΑΑ μπορούν να τονώσουν την «υπερφάνεια» των κατοίκων για το μέρος που ζουν, καθώς και να αυξήσουν την αναγνώριση και την εκτίμηση των τουριστών. Τα στοιχεία αυτά μπορούν επίσης να συμβάλουν στην ανθεκτικότητα.

Το Γεωπάρκο Rokua στη Φινλανδία έλαβε το καθεστώς Global Geopark της UNESCO. Εθνικά και τοπικά ιδρύματα, ενώσεις και μεμονωμένα άτομα συνεργάστηκαν για την ανάπτυξη της περιοχής και την κατασκευή ενός βιώσιμου τουριστικού προορισμού για τη φύση (σελίδα 20).

Τα έργα «Slow TRIPS – European Slow Travel Experiences» (Προγράμματα ήπιου τουρισμού) συνενώνουν εταίρους από έξι κράτη μέλη της ΕΕ για την εμπορία καινοτόμων, φιλικών προς το περιβάλλον τουριστικών προϊόντων. Στόχος είναι η προσέλκυση νέων ομάδων-στόχων που δεν είναι ικανοποιημένες από την επιφανειακή θεώρηση των αξιοθέατων ενός τόπου (σελίδα 21).

(1) Βλέπε την παρουσίαση 'Zooming in' στο θεματικό εργαστήριο LEADER του ΕΔΔΑ «Σχεδιάζοντας το LEADER για την ανθεκτικότητα», https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/enrd-leader-thematic-lab-designing-leader-resilience-and-sustainability_en

Παράδοση τοπικών προϊόντων με ποδήλατο μεταφοράς φορτίου στην αγροτική Γερμανία

Στη βορειοδυτική Γερμανία λειτουργεί μια υπηρεσία παράδοσης προϊόντων με ποδήλατα μεταφοράς φορτίου που υποστηρίζεται από το LEADER και αφορά τους κατοίκους, τους τοπικούς λιανοπωλητές, ενώ είναι επωφελής και για το περιβάλλον.

Η εταιρεία επεξεργασίας καφέ του Dieter Kater και άλλες τοπικές επιχειρήσεις ήθελαν να μειώσουν το οικολογικό τους αποτύπωμα και να γίνουν ουδέτερες ως προς τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Μαζί με την ΟΤΔ Steinfurter Land και την Steinfurt Marketing and Tourism (SMarT), ο Dieter ξεκίνησε ένα έργο παροχής υπηρεσιών μεταφοράς με ποδήλατα μεταφοράς φορτίου τον Μάιο του 2017. Το έργο σχεδιάστηκε αρχικά ως πιλοτικό, για ένα έτος, για να τονιστούν επίσης τα πλεονεκτήματα του τοπικού λιανικού εμπορίου, η ευελιξία, η ταχύτητα, η εμπιστοσύνη, η «περιφερειακότητα» και η άμεση επαφή με τους πελάτες.

"Ο πατέρας μου παρέδιδε τακτικά αρτοσκευάσματα με ποδήλατο ή αμαξίδιο στην εποχή του. Έτσι, όταν ο Dieter Kater με πλησίασε, συμφώνησα με ενθουσιασμό.»

Berthold Probst,
ιδιοκτήτης ζαχαροπλαστείου

Οι πελάτες μπορούν να παραγγείλουν αγαθά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τηλεφώνου ή δημοτικής διαδικτυακής πύλης και δύο φορές την εβδομάδα αυτά παραδίδονται με ηλεκτρικό ποδήλατο μεταφοράς φορτίου. Το έργο επέτρεψε στους καταναλωτές με μικρότερη κινητικότητα να πραγματοποιούν αγορές σε τοπικό επίπεδο, με κοινωνική και οικολογική συμβολή στην τοπική προστιθέμενη αξία.

Η εταιρεία ποδηλάτων μεταφοράς φορτίου έχει συνεχώς αυξημένη ζήτηση, με την ένταξη 15 λιανοπωλητών στο σύστημα. Συνέβαλε επίσης στην ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τη σημασία της βιώσιμης κινητικότητας και την επιλογή του τύπου και του τρόπου αγοράς.

Η SMarT προσέφερε οργανωτική υποστήριξη μέσω μιας νέας διαδικτυακής πύλης, ενώ η χρηματοδότηση χορηγήθηκε μέσω του Μέτρου 19 – LEADER/CLLD του ΠΑΑ - της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, με επικεφαλής εταίρο την ΟΤΔ Steinfurter Land. Μεταξύ των πρώτων προμηθευτών ήταν οι Cafe Konditorei Probst, Vinothek Steinfurt και Palstring GmbH & Co.KG.

Το τοπικό κατάστημα ποδηλάτων, DNL mobiel, κατασκεύασε ένα ποδήλατο μεταφοράς φορτίου με ηλεκτρικά υποβοηθούμενη κίνηση, το οποίο επαναφορτίζεται από το φωτοβολταϊκό σύστημα του Kater. Η εταιρεία του Kater απασχολούσε για την παράδοση των προϊόντων έναν ποδηλάτη με γνώση των τοπικών περιοχών και ήταν σε θέση να ρυθμίσει την κίνηση του ποδηλάτου. Στην αρχή, η υπηρεσία προσφερόταν δύο φορές την εβδομάδα για τρεις έως τέσσερις ώρες.

Το 2018, το έργο παρατάθηκε για ένα ακόμη έτος. Οι τοπικές αρχές, οι εταιρείες και οι εγκαταστάσεις ηλικιωμένων πολιτών ενθαρρύνθηκαν για μια ακόμη φορά να χρησιμοποιήσουν την υπηρεσία. Το σχέδιο παρουσιάστηκε στο Markt der Regionen (Αγορά των Περιφερειών) στο Münster και σε κοινές εκδηλώσεις LEADER σε ολόκληρη τη Γερμανία. Επιλέχθηκε επίσης για τον εθνικό διαγωνισμό «gemeinsam stark sein» (να να είμαστε δυνατοί μαζί) του Γερμανικού Αγροτικού Δικτύου. Το γεγονός αυτό κατέληξε, μεταξύ άλλων, σε μια υπηρεσία παράδοσης από το ποδήλατο μεταφοράς φορτίου η οποία άρχισε να λειτουργεί στη γειτονική περιοχή LEADER του Baumberge.

Ο Dieter Kater παρουσίασε το έργο σε γειτονικούς δήμους. Οι

© LAG Steinfurter Land

Το μοντέλο ποδηλάτου μεταφοράς φορτίου που έχει σχεδιαστεί ειδικά για αυτό το γερμανικό έργο χρησιμοποιείται πλέον και από την Ταχυδρομική Υπηρεσία στη γειτονική Ολλανδική περιοχή.

δήμοι αυτοί διαθέτουν πλέον παρόμοιες υπηρεσίες παράδοσης και ένας τοπικός έμπορος λιανικής πώλησης ποτών, ο οποίος αρχικά συμμετείχε στο έργο, τώρα διαθέτει πλέον δικό του ποδήλατο μεταφοράς. Το μοντέλο ποδηλάτου μεταφοράς φορτίου, το οποίο σχεδιάστηκε ειδικά για την υπηρεσία παράδοσης, χρησιμοποιείται πλέον και από την Ταχυδρομική Υπηρεσία στην Ολλανδική πλευρά των συνόρων.

Τίτλος Έργου:	Υπηρεσία παράδοσης με ποδήλατο μεταφοράς φορτίου στο Burgsteinfurt
Είδος δικαιούχου	Ομάδα Τοπικής Δράσης
Περίοδος	2017 – 2019
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο προϋπολογισμού: € 15.300 Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 7.900 Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 2.000 Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 5.400
Μέτρο ΠΑΑ	M19 – LEADER/CLLD
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/delivery-service-cargo-bike-burgsteinfurt-germany_en http://www.die-steinfurter.de/LieferserviceLastenrad
Επικοινωνία	carsten.rech@kreis-steinfurt.de

Ανάπτυξη της κυκλικής βιοοικονομίας στην Ισπανία

Μια μη κερδοσκοπική βιολογική επιχείρηση που υποστηρίζεται από το ΕΓΤΑΑ μετατρέπει τα βιολογικά απόβλητα των γετώνων της σε λιπάσματα με περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη.

Στις Μεσογειακές περιοχές με μικρή κτηνοτροφία, τα οργανικά λιπάσματα είναι συχνά ακριβά και σε μικρή ποσότητα. Το γεγονός αυτό περιορίζει την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας. Η Josenea, μια επιχείρηση κοινωνικής βιολογικής γεωργίας που δραστηριοποιείται στη Βόρεια Ισπανία, ένωσε τις δυνάμεις της με το Δημόσιο Πανεπιστήμιο της Ναβάρρα (UPNA) και με δύο πολύ μικρές επιχειρήσεις (Luar Ingurumena και Maestro Compostador) για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη ενός απλού και χαμηλού κόστους αποκεντρωμένου συστήματος διαχείρισης βιολογικών αποβλήτων.

Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Μέτρου 16 – Συνεργασία του ΠΑΑ της Navarra επέτρεψε στους υπεύθυνους του έργου να διερευνήσουν την τοπική συλλογή και λιπασματοποίηση βιολογικών αποβλήτων -και να παράσχουν εκπαίδευση σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης βιολογικών αποβλήτων.

Το νέο σύστημα χαμηλού κόστους που εφαρμόζεται πειραματικά από το έργο επεξεργάζεται ετησίως περισσότερους από 300 τόνους βιολογικών αποβλήτων με μετατροπή τους σε 100 τόνους οργανικών λιπασμάτων, που χρησιμοποιούνται επιτόπου για την καλλιέργεια βιολογικών φαρμακευτικών φυτών. Η διαδικασία μειώνει το κόστος για τη Josenea και έχει διαφοροποιήσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα δημιουργώντας τρεις νέες θέσεις εργασίας, συμβάλλοντας παράλληλα στη δέσμευση του άνθρακα και στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Πάνω από 6.000 kg βιολογικών αποβλήτων (συμπεριλαμβανομένων εκείνων από κλαδέματα δένδρων και θάμνων) συλλέγονται δύο φορές την εβδομάδα από μεγαλύτερες εταιρείες στην περιοχή σε δοχεία χωρητικότητας έως 100 λίτρων. Τα βιολογικά απόβλητα αναμειγνύονται σε δοχεία δυναμικής λιπασματοποίησης σε δάπεδο από σκυρόδεμα της εγκατάστασης Josenea στο Lumbier, χρησιμοποιώντας μηχανήμα που κατασκευάζεται από τοπική επιχείρηση.

Μια έρευνα του Πανεπιστημίου της Ναβάρρα οδήγησε σε αλλαγές στη διαδικασία και το λίπασμα φτάνει πλέον στο στάδιο ωριμότητας σε λίγες εβδομάδες χωρίς προβλήματα έκπλυσης ή οσμών. Το λίπασμα είναι κατάλληλο για βιολογική γεωργία και αυξάνει την περιεκτικότητα του εδάφους σε οργανική ύλη.

Η Κοινοπραξία Αποβλήτων της Ναβάρρα και η Κυβέρνηση της Ναβάρρα ενέκριναν τη συλλογή και την επεξεργασία των αποβλήτων. Η διαχείριση των αποβλήτων στην περιοχή έχει βελτιωθεί συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Οδηγίας Πλαισίου για τα Απόβλητα, καθώς και στη μείωση του κόστους και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της μεταφοράς αποβλήτων σε κεντρικές εγκαταστάσεις.

Το έργο αύξησε την εμπιστοσύνη και τη συμμετοχή των πολιτών στη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων τους. Συνέβαλε επίσης στη βελτίωση της ικανότητας των διαχειριστών βιολογικών αποβλήτων και στην εμπιστοσύνη των υπευθύνων χάραξης πολιτικής στη διερεύνηση της αποκεντρωμένης διαχείρισης των αποβλήτων. Οι τεχνικοί διαχείρισης αποβλήτων είναι εκπαιδευμένοι σε εγκαταστάσεις λιπασματοποίησης μικρής κλίμακας και η Josenea είναι «ζωντανό εργαστήριο» αποκεντρωμένης διαδικασίας διαχείρισης αποβλήτων. Επιπλέον, υπάρχουν προγράμ-

ματα κατάρτισης «μαθαίνουμε κάνοντας» για τους φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων και πανεπιστημιακά μαθήματα για τους τεχνικούς και τους σπουδαστές. Προβλέπονται επίσης καλοκαιρινά μαθήματα και συναντήσεις ειδικά σχεδιασμένες για τους πολίτες και τα σχολεία της περιοχής.

Το έργο παρουσιάστηκε σε επιστημονικές και τεχνικές συναντήσεις στις Βρυξέλλες, στη Μαδρίτη, στη Βολιβία και στην Κόστα Ρίκα. Ένα εντατικό πρόγραμμα επισκέψεων έχει φιλοξενήσει

Το έργο αύξησε την εμπιστοσύνη και τη συμμετοχή των πολιτών στη διαχείριση των βιολογικών αποβλήτων τους.

© Josenea/Upna

υπεύθυνους χάραξης πολιτικής από διάφορες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Χιλής και της Κίνας, οι οποίοι ενδιαφέρονται για μια διαδικασία λιπασματοποίησης που απαιτεί μόνο τοπικό εξοπλισμό χαμηλού κόστους. Αυτό σημαίνει ότι τα προγράμματα μπορούν εύκολα να αναπαραχθούν ώστε και οι μικροί δήμοι να μπορέσουν να συμβάλουν στους στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας.

Τίτλος Έργου:	Πιλοτικό Έργο για την Κυκλική Βιοοικονομία
Είδος δικαιούχου	Ιδιωτική εταιρεία- Πανεπιστήμιο
Περίοδος	2018 – 2019
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνολο προϋπολογισμού: € 197.963 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 101.341 • Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 54.568 • Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 42.054
Μέτρο ΠΑΑ	M16 – Συνεργασία
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/re-thinking-management-organic-waste_en • http://www.josenea.bio/sostenibilidad/
Επικοινωνία	jesuscia@josenea.com

Αύξηση της ανθεκτικότητας των γερμανικών τοπικών καταστημάτων και των τοπικών παραγωγών

Στην αγροτική Γερμανία, μέσω του LEADER, συνδέθηκαν τοπικοί καταστηματαρχες και τοπικοί παραγωγοί. Η πώληση τοπικών γεωργικών προϊόντων σε τοπικό επίπεδο εξοικονομεί μεταφορικές δαπάνες και ενισχύει την εκτίμηση για την τοπική γεωργία.

Η περιοχή LEADER της Spessart στην κεντρική Γερμανία περιλαμβάνει περισσότερα από 100 χωριά, αλλά σε αυτά υπάρχουν μόνο 15 καταστήματα. Πολλά από αυτά κινδυνεύουν από δημογραφικές αλλαγές, μεταξύ των οποίων η απώλεια εμπορικών εσόδων από άτομα που μετακινούνται σε μεγαλύτερες πόλεις όπου πλέον θα εργάζονται και θα καταναλώνουν.

Τα καταστήματα των χωριών βοηθούν στην εξυπηρέτηση των αναγκών των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, όπως οι ηλικιωμένοι, ενώ αποτελούν τόπο συνάντησης των κοινοτήτων των χωριών. Για να επιβιώσουν τα καταστήματα των χωριών της περιοχής, οι τοπικές αγορές έπρεπε να γίνουν ελκυστικές και η τοπική ζήτηση να ενθαρρυνθεί με στοχευμένο τρόπο.

Σε συνεργασία με τοπικούς εμπειρογνώμονες σε θέματα μάρκετινγκ και εμπορίου, η Ομάδα Τοπικής Δράσης SPESSARTregional e.V. δημιούργησε ένα δίκτυο τοπικών καταστηματαρχών και παραγωγών. Η συγχρηματοδότηση προήλθε από το Μέτρο 19 – LEADER/CLLD του Βαυαρικού ΠΑΑ.

Το δίκτυο Regio.Dorf.Laden εγκαινιάστηκε το 2016. Η ιδιωτική εταιρεία Regio.Marketing GmbH και το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Hanau-Gelnhausen-Schluchtern ήταν οι εταίροι του έργου.

Το έργο ενίσχυσε την οικονομική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα των καταστημάτων των χωριών, συγκεντρώνοντας ομάδες που προηγουμένως λειτουργούσαν ανεξάρτητα και λιγότερο αποδοτικά. Τα καταστήματα του χωριού εξελίχθηκαν σε καταστήματα λιανικής πώλησης ποιοτικών περιφερειακών προϊόντων και έγιναν πιο ελκυστικά.

Οι καταστηματαρχες έλαβαν επίσης επαγγελματικές συμβουλές σχετικά με την επιλογή, το marketing, την επαφή με τους πελάτες, το σχεδιασμό των ραφιών και την παρουσίαση των προϊόντων στις εγκαταστάσεις τους. Με εστιασμένες διαφημίσεις και με τις σχετικές αναφορές στις ετικέτες των προϊόντων, οι πελάτες γνω-

ρίζουν με την πρώτη ματιά ότι αγοράζουν ένα προϊόν από την περιοχή.

Τα καταστήματα των χωριών μπορούν πλέον να παραγγείλουν από κατάλογο περιφερειακών προϊόντων και το δίκτυο έχει αναπτύξει ένα κοινό «προϊόν του μήνα». Αυτό αγοράζεται συλλογικά και γίνεται έτσι οικονομικά βιώσιμο για τους παραγωγούς. Το δίκτυο έχει επίσης αναπτύξει ένα απλό ψηφιακό εργαλείο για τον προγραμματισμό αποδοτικών διαδρομών παράδοσης, μειώνοντας τις εκπομπές CO².

Μέχρι σήμερα, το δίκτυο περιλαμβάνει 10 καταστήματα χωριών και περίπου 20 παραγωγούς, κρεοπωλεία και αρτοποιεία. Οι καταστηματαρχες έχουν βελτιώσει τη σειρά τοπικών προϊόντων τους στην περιοχή και έχουν μάθει για την προώθηση και την τοποθέτηση προϊόντων μέσα στο κατάστημα.

«Χρειαζόμαστε τα φανταστικά προϊόντα των τοπικών παραγωγών για να επιβιώσουμε. Εδώ στο κατάστημα, συμβουλευόμαστε τους πελάτες για κάθε προϊόν, μπορούμε να δοκιμάσουν δείγματα και μας εμπιστεύονται ότι τα προϊόντα παράγονται όπως πρέπει. Ειδικά σε μια εποχή όπου υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα, διαπιστώνουμε ότι οι πελάτες μας έρχονται συνειδητά σε εμάς».

Simone Bienossek,
καταστηματαρχής

Στα χωριά της περιοχής Spessart έχουν διατηρηθεί περίπου 23 θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης και τέσσερα καταστήματα έχουν εξασφαλίσει τη συνέχιση της λειτουργίας τους με τη διαδοχή.

Το έργο έχει δείξει ότι μια περιφερειακή σειρά προϊόντων παίζει σημαντικό ρόλο στην αύξηση των πωλήσεων στα τοπικά καταστήματα. Τα τοπικά καταστήματα που πωλούν τοπικά προϊόντα ενισχύουν την οικονομική τους βιωσιμότητα, με πρόσθετα κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη.

© LAG SPESSARTregional e.V.

Το έργο αύξησε τη βιωσιμότητα των καταστημάτων των χωριών, τα οποία χρησιμοποιούν επίσης ως τόπος συνάντησης των κοινοτήτων των χωριών.

Τίτλος Έργου	Τοπικό Κατάστημα στο Χωριό
Είδος δικαιούχου	Ομάδα Τοπικής Δράσης
Περίοδος	2016 – 2020
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνολο προϋπολογισμού: € 137.000 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 10.812 • Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 26.632 • Άλλες πηγές: € 99.556
Μέτρο ΠΑΑ	M19 – LEADER/CLLD
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/local-village-shop-germany_en • http://www.spessartregional.de/regio-dorf-laden/
Επικοινωνία	jennert@spessartregional.de

Βιώσιμη ανάπτυξη σε ένα Φινλανδικό γεωπάρκο

Η χρηματοδότηση από το ΕΓΤΑΑ συνέβαλε στην συνεργασία μεταξύ των τοπικών αρχών, των ανθρώπων της περιοχής και των επιχειρήσεων, ώστε να αποκτήσουν καθεστώς Γεωπάρκου UNESCO και να ενισχύσουν τη σχέση τους με τη φύση, την τοπική ταυτότητα και την υπερηφάνεια.

© Lauhanvuori - Hämeenkanngas Geopark ry

Το γεγονός αυτό συνέβαλε επίσης στην ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας και υπερηφάνειας των κατοίκων για την περιοχή τους.

Τα Global Geoparks της UNESCO («Παγκόσμια Γεωπάρκα») είναι ενιαίες, ενοποιημένες γεωγραφικές περιοχές όπου η διαχείριση των χώρων και των τοπίων διεθνούς γεωλογικής σημασίας γίνεται με μια ολιστική αντίληψη της προστασίας, της εκπαίδευσης και της βιώσιμης ανάπτυξης.⁽²⁾ Τα γεωπάρκα συνδυάζουν τη διατήρηση των ειδών και τη βιώσιμη ανάπτυξη, εμπλέκοντας τις τοπικές κοινότητες, σε μια προσέγγιση από «κάτω προς τα άνω».

Η περιφέρεια Lauhanvuori-Hämeenkanngas, στη νοτιοδυτική Φινλανδία, έλαβε διαπίστευση ως Γεωπάρκο UNESCO το 2020. Ωστόσο, η ζωτικότητα της αρχικά κατακερματισμένης περιοχής χρειαζόταν ενδυνάμωση όπως και οι δυνατότητες των επιχειρήσεων και των μέσων βιοπορισμού.

Η διαδικασία διαπίστευσης του γεωπάρκου ήταν μια ευκαιρία για τους κατοίκους να συμμετάσχουν στην ανάπτυξη του περιβάλλοντος διαβίωσης τους, στη βελτίωση της συνεργασίας και στην ενίσχυση της δικτύωσης. Για να επιτευχθεί αυτό, δημιουργήθηκε ένα σχέδιο που συνδυάζει την εθνική χρηματοδότηση με τη στήριξη του ΕΓΤΑΑ στο πλαίσιο του Μέτρου 7 – Βασικές υπηρεσίες και ανανέωση των χωριών του ΠΑΑ της Ηπειρωτικής Φινλανδίας.

Η περιοχή του Γεωπάρκου Lauhanvuori-Hämeenkanngas βρίσκεται στα σύνορα τριών επαρχιών και εννέα αραιοκατοικημένων δήμων. Το έργο εξασφάλισε τη συνεργασία μεταξύ των δήμων, της εταιρείας περιβαλλοντικών υπηρεσιών Metsähallitus, του Ινστιτούτου Φυσικών Πόρων της Φινλανδίας, ιδιωτικών εταιρειών, ΜΚΟ, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και κατοίκων.

Το έργο συνδυάζει τοπικές ανάγκες, στόχους ΕΕ για την αγροτική ανάπτυξη και κριτήρια της UNESCO σε συγκεκριμένες δραστηριότητες. Σκοπός του ήταν να ενισχύσει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες στην περιοχή, να αυξήσει την τοπική ευαισθητοποίηση και εκτίμηση για την περιοχή και να εμπλέξει τους κατοίκους της περιοχής στην υλοποίησή του.

Οι περιφερειακές τουριστικές επιχειρήσεις συμμετείχαν ιδιαίτερα στην ανάπτυξη ενός επιχειρησιακού σχεδίου για έναν φυσικό τουριστικό προορισμό όπως ο συγκεκριμένος. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ευημερία, στην υγεία και στα τρόφιμα, με έμφαση επίσης στη γεωλογική ιστορία της περιοχής και ιδίως σε εκείνη των υγροτόπων.

Τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης οργάνωσαν και προώθησαν σύστημα ψηφιακής καθοδήγησης για τους επισκέπτες με βάση τα δεδομένα της τοποθεσίας. Οι ημέρες και οι συνεδρίες δραστηριότητας του Γεωπάρκου για παιδιά και νέους έχουν βελτιώσει την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, ενώ η βιώσιμη ανάπτυξη του Γεωπάρκου έχει προωθηθεί μέσω σεμιναρίων και άλλων εκδηλώσεων για δήμους και κατοίκους της περιοχής. Το γεγονός αυτό συνέβαλε επίσης στην ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας και υπερηφάνειας των κατοίκων για την περιοχή τους.

Ο δικτυακός τόπος Lhgeopark.fi στη Φινλανδική και Αγγλική γλώσσα περιγράφει τα αξιοθέατα και τις τουριστικές υπηρεσίες του πάρκου. Οι πιστοποιημένες εταιρείες μπορούν να προβάλλουν το σήμα Αειφόρου Ταξιδιού Φινλανδίας και να χρησιμοποιούν το λογότυπο GEOfood στα τοπικά προϊόντα για να αναδείξουν τη βιωσιμότητα και την παράδοση του τόπου.

Οι επισκέψεις στις ιστοσελίδες του Γεωπάρκου αυξήθηκαν από περίπου 4.000 επισκέπτες το 2018 σε 24.000 το 2020. Η θέαση του καναλιού YouTube του Γεωπάρκου αυξήθηκε από 700 προβολές το 2018 σε περίπου 19.000 και οι επισκέπτες στις φυσικές τοποθεσίες του Γεωπάρκου σχεδόν διπλασιάστηκαν.

Συμμετείχαν άτομα από πολύ διαφορετικά υπόβαθρα, συμπεριλαμβανομένων σπουδαστών και ενηλίκων με δυσκολίες στην εύρεση εργασίας. Το έργο έχει προσφέρει επαγγελματική εμπειρία σε πέντε νεαρά άτομα, έχει δημιουργηθεί μια νέα εταιρεία και υπάρχουν πολλές νέες υπηρεσίες που παρέχονται στους επισκέπτες του Γεωπάρκου. Το έργο έχει κοινές δραστηριότητες και βέλτιστες πρακτικές με άλλα εθνικά και διεθνή έργα.

Τίτλος Έργου:	Βιώσιμη ανάπτυξη σε Γεωπάρκο
Είδος δικαιούχου	ΜΚΟ
Περίοδος	2019 – 2021
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνολο προϋπολογισμού: € 397.828 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 167.088 • Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 190.957 • Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 39.783
Μέτρο ΠΑΑ	M07 – Βασικές υπηρεσίες και ανανέωση χωριών
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/sustainable-development-geopark-finland_en • https://lhgeopark.fi
Επικοινωνία	terttu.hermansson@lhgeopark.fi

Εμπειρίες αργών ταξιδιών (slow trips) στην αγροτική Αυστρία (και πέρα από αυτήν)

Ενα σχέδιο διακρατικής συνεργασίας LEADER συγκεντρώνει εννέα ευρωπαϊκές περιφέρειες στην αγορά συμμετοχικού και βιώσιμου τουρισμού για την εμπειρία μιας καθημερινής τοπικής ενός καθημερινού τοπικού πολιτισμού.

«Αργά Ταξίδια» – οι Ευρωπαϊκές Εμπειρίες «Αργού Ταξιδιού» (Slow Trips – European Slow Travel Experiences) συνδέουν εταιρίες από έξι Κράτη Μέλη της ΕΕ για τη διάθεση στην αγορά τουριστικών προϊόντων «εκτός γραμμής», προορισμούς και για να μοιράζονται τα στοιχεία του καθημερινού τοπικού πολιτισμού. Η αυθεντικότητα είναι κείνης σημασίας σε αντίθεση με τις «οργανωμένες» εκδηλώσεις για τους τουρίστες. Οι ταξιδιώτες μαθαίνουν από τους οικοδεσπότες και αντίστροφα. Τα ταξίδια έχουν σχεδιαστεί με μέγιστο σεβασμό για το περιβάλλον.

«Το να επιπρέπει στον εαυτό σου να σε «διασκεδάζουν» είναι σαν να κάθεσαι αναπαυτικά στο πίσω κάθισμα και να βιώνεις τον καθημερινό τοπικό πολιτισμό εκεί όπου αυτός βρίσκεται στο σπίτι του»

Wolfgang Berger,

ΟΤΔ Zeitkultur Oststeirisches Kernland

Το συγκεκριμένο έργο διακρατικής συνεργασίας έχει επικεφαλής την ΟΤΔ Zeitkultur Oststeirisches Kernland και χρησιμοποιεί χρηματοδότηση από το Μέτρο 19 – LEADER/CLLD του Αυστριακού ΠΑΑ. Οι εταίροι του έργου είναι ΟΤΔ από τη Γερμανία, την Ιταλία, τη Λιθουανία, το Λουξεμβούργο και τη Σουηδία. Με βάση έναν μη συμβατικό ορισμό του «αργού ταξιδιού», το έργο επαναπροσδιορίζει την τουριστική εμπειρία, δίνοντας έμφαση στην ουσία και όχι στην εμφάνιση. Το σχέδιο περιλαμβάνει την αναζήτηση ιδεών, την πιλοτική παρουσίαση και την προώθηση προϊόντων σε εννέα ευρωπαϊκούς προορισμούς.

«Τα Αργά Ταξίδια είναι ένας νέος τρόπος μετακίνησης. Σημείνει ταξίδι εμπνευσμένο από μια αίσθηση γαλήνιας ή ευτυχούς σύμπτωσης, εναλλασσόμενο ανάμεσα σε μια αίσθηση περιπέτειας και ασφαλούς καταφυγίου»

Henrik Thomke,

ΟΤΔ Nedre Dalälven, Σουηδία

Τα προϊόντα αυτά αποτελούν εμπειρίες που ποικίλλουν από μη συμβατικές έως εξαιρετικά εκκεντρικές. Οι αφηγήσεις βασίζονται στην πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά κάθε περιοχής και μπορεί να αποδίδουν έμφαση σε ένα «κυνήγι θησαυρού» (geocaching) ή σε νοσταλγικά μέρη όπως λιμάνια, σιδηροδρομικούς σταθμούς και γραφικά γωνιακά καταστήματα.

«Τα αποκαλούμε «τοπικότητα». Είναι κάτι που ανταποκρίνεται στην επιθυμία μας για αυθεντικότητα, επιστροφή στη βάση και αίσθηση ότι είμαστε στο σπίτι μας όντας μακριά από αυτό»

Jacques Fons,

ΟΤΔ Atert-Wark, Luxembourg

Ως επικεφαλής εταίρος, η ΟΤΔ Zeitkultur Oststeirisches Kernland συνεισφέρει δεξιότητες επαγγελματικής επικοινωνίας και εξασφαλίζει τη συνοχή σε όλο το έργο.

Η διακρατική διαχείριση του έργου είναι αρμοδιότητα της ARGE Cult TRIPS & Slow Travel σε συνεργασία με τον τουριστικό οργανισμό Tourismusregionalverband Oststeiermark. Ο δίγλωσσος δικτυακός τόπος Slow Trips παρουσιάζει πολλά προϊόντα και υποστηρίζει κρατήσεις με μια κοινή ταυτότητα Slow Trips για να βοηθήσει στην αναγνωρισιμότητα. Αυτό βοηθά στη διεθνοποίηση των αγροτικών επιχειρήσεων, ενισχύοντας τα έσοδά τους. Τουλάχιστον 15 νέα τουριστικά προϊόντα σε κάθε περιοχή βασίζονται

στην πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά για να παρουσιάσουν την περιοχή με μη συμβατικό τρόπο.

Δημοσιογράφοι, μπλόγκερ και micro-influencers (επηρεαστές κοινής γνώμης μικρής κλίμακας) προσκλήθηκαν σε εικονικά και πραγματικά ταξίδια για τους εκπροσώπους του τύπου. Οι τουριστικές ενώσεις γνωστοποιούν και εμπορεύονται τα περιφερειακά Αργά Ταξίδια ως σημαντικά και φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα. Το έργο έχει ήδη αποδείξει τη δυνατότητα μεταφοράς του σε άλλα μέρη, καθώς τα προϊόντα Slow Trips (Αργά Ταξίδια) σε ολόκληρη την Ευρώπη είναι διαρθρωμένα με παρόμοιο τρόπο, παρά τις σημαντικές τοπικές ή περιφερειακές διαφορές. Η ανθεκτικότητα ενισχύεται μέσω νέων χρήσεων τοπικών πόρων, όπως ο λαϊκός πολιτισμός, το τοπίο και οι παραδοσιακές κτιριακές κατασκευές, με έμφαση στην τοπική γαστρονομία και σε κρυμμένους θησαυρούς.

«Οι τάξεις των αφοσιωμένων οπαδών Slow Trips περιλαμβάνουν εξερευνητές, ενεργούς δημιουργικούς ανθρώπους, ανθρώπους που ενδιαφέρονται για τον «αγνό» πολιτισμό και γενικότερα ερευνητές του 'slow' πολιτισμού.»

Henrieta Miliauskienė,

ΟΤΔ Περιφέρεια Alytus, Λιθουανία

Με όπλο την τάση για εμπειρίες παρά για υπηρεσίες ή προϊόντα, τα Slow Trips δείχνουν στους συμμετέχοντες πώς να απολαμβάνουν την «ενόπια μέσα στη διαφορετικότητα» των περιφερειών σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Τίτλος Έργου:	Slow Trips
Είδος δικαιούχου	Ομάδα Τοπικής Δράσης
Περίοδος	2018 – 2022
Χρηματοδότηση ⁽³⁾	<ul style="list-style-type: none"> Σύνολο προϋπολογισμού: € 120.000 Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 76.800 Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 19.200 Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 24.000
Μέτρο ΠΑΑ	M19 – LEADER/CLLD
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/slow-trips-austria_en https://www.slowtrips.eu
Επικοινωνία	barbara.stumpf@zeitkultur.at

(3) Τα στοιχεία χρηματοδότησης αναφέρονται μόνο στην ΟΤΔ Zeitkultur Oststeirisches Kernland.

4. Μέλλον χωρίς αποκλεισμούς

Η κοινωνική ένταξη είναι μια μακροπρόθεσμη διαδικασία που έχει στόχο να δώσει σε όλες τις ομάδες ανθρώπων οι οποίες απαρτίζουν μια κοινότητα το αίσθημα ότι έχουν αξία και είναι σημαντικές. Απαιτεί την ανταπόκριση σε διαφορετικές κοινωνικές ανάγκες και υποστήριξη, και ένταξη των ευάλωτων ομάδων, παρέχοντάς τους παράλληλα ευκαιρίες για πλήρη συμμετοχή στα κοινωνικά δρώμενα. Η συγκεκριμένη κατηγορία του διαγωνισμού RIA 2021 αφορά έργα για θέματα που κυμαίνονται από την υγειονομική περίθαλψη έως τη στέγαση και την προώθηση της συμμετοχικότητας των αγροτικών κοινωνιών.

Για να υπάρχουν δυναμικές αγροτικές περιοχές χωρίς αποκλεισμούς, είναι σημαντικό να αντιμετωπιστούν προκλήσεις όπως η έλλειψη βιώσιμων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και κατάλληλων υπηρεσιών, γεγονός που εξωθεί τους κατοίκους της υπαίθρου να μετακινηθούν σε πόλεις για να αναζητήσουν εργασία ή καλύτερη ποιότητα ζωής, κάτι που έχει ως αποτέλεσμα την ερήμωση των αγροτικών περιοχών.

Οι νέοι, οι γυναίκες, οι μετανάστες, οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με ειδικές ανάγκες αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα τον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Τα ΠΑΑ μπορούν να υποστηρίξουν έργα τα οποία προσφέρουν εξατομικευμένες λύσεις στις ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ομάδες αυτές στις αγροτικές περιοχές.

Η εκπαίδευση είναι το κλειδί για την κοινωνική ένταξη. Η συγκεκριμένη κατηγορία του διαγωνισμού RIA 2021 περιλαμβάνει παραδείγματα έργων που προωθούν τον διαγενεακό διάλογο και τη μεταφορά γνώσεων μεταξύ των γενεών, προς όφελος ολόκληρης της κοινότητας.

Το LEADER συνέβαλε στη δημιουργία της εταιρείας «Super Senior» της μόνης διαγενεαλογικής υπηρεσίας σχολικής υποστήριξης στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου (σελίδα 23).

Η επαγγελματική κατάρτιση είναι σημαντική για τη δημιουργία ευκαιριών για τους νέους κατοίκους της υπαίθρου και την ενίσχυση της ευημερίας τους. Τα ΠΑΑ μπορούν να βοηθήσουν υποστηρίζοντας τη δημιουργία εγκαταστάσεων υψηλής ποιότητας και την αποτελεσματική μεταφορά γνώσεων.

Στη σελίδα 24 μπορείτε να διαβάσετε για ένα «κινητό χώρο εργασίας» που δημιουργήθηκε για να βοηθήσει εφήβους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση στην αγροτική Αυστρία. Ένα κινητό εμπνευσμένο μετατρέπεται σε χώρο μάθησης και συσκέψεων για να ενθαρρύνει τις επαφές μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων και νέων και να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης.

Η «Ποιμενική Σχολή της Ανδαλουσίας» στην Ισπανία (σελίδα 25) είναι ένα πρόγραμμα κατάρτισης για άτομα που επιθυμούν να εργαστούν στον κλάδο της ποιμενικής ή της εκτατικής κτηνοτροφίας με βάση τη μεταβίβαση παραδοσιακών και καινοτόμων γνώσεων μεταξύ των γενεών.

Το ΕΓΤΑΑ υποστηρίζει επίσης δραστηριότητες όπως η κοινωνική γεωργία, όπου με τη γεωργία αντιμετωπίζεται η απομόνωση των ευάλωτων ομάδων. Μια προσέγγιση εταιρικής σχέσης με συνεχή επικοινωνία μεταξύ των βασικών ενδιαφερόμενων – γεωργών, εκπαιδευτικών και τοπικών κυβερνήσεων – αποτελεί βασικό στοιχείο επιτυχίας.

Τα οικογενειακά αγροτικά προγράμματα «Green Care» της Αυστρίας προσφέρουν κοινωνικές υπηρεσίες κοντά στο σπίτι σε αγροτικές περιοχές. Βελτιώνουν την ποιότητα ζωής, εξασφαλίζουν και δημιουργούν θέσεις εργασίας και συμβάλλουν στη διατήρηση της γεωργίας και της δασοκομίας μικρής κλίμακας (σελίδα 26).

Η έλλειψη υποδομών αποτελεί μείζονα πρόκληση για τους κατοίκους της υπαίθρου. Για την αντιμετώπιση της απομόνωσης, τα έργα που χρηματοδοτούνται από τα ΠΑΑ μπορούν να προσφέρουν καλύτερη κινητικότητα και δημόσιες μεταφορές και να καταστήσουν πιο προσβάσιμες τις τοπικές υπηρεσίες.

Σε μια απομονωμένη Γαλλική περιφέρεια, η χρηματοδότηση του ΕΓΤΑΑ συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων κινητικότητας και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες. Μια υπηρεσία κοινής χρήσης ηλεκτρικών αυτοκινήτων παρέχει ένα μη ρυπογόνο όχημα σε προσιτή τιμή, ενθαρρύνοντας παράλληλα τη συλλογική χρήση του οχήματος για την ενίσχυση των κοινωνικών δεσμών (σελίδα 27).

Σούπερ Ηλικιωμένοι (Super Seniors) στο Λουξεμβούργο

Μια μη κερδοσκοπική ένωση χρησιμοποιεί την στήριξη LEADER για να συνδέσει διαφορετικές γενιές στη «φροντίδα για την κοινότητα» παρέχοντας μια μεταξύ διαφορετικών γενεών σχολική υποστήριξη.

Σήμερα, πολλοί ηλικιωμένοι πλησιάζουν την ηλικία συνταξιοδότησης, ενώ εξακολουθούν να είναι άτομα με μεγάλο δυναμισμό και ενέργεια. Πολλοί έχουν αποκτήσει σημαντικές γνώσεις κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους ζωής, η οποία μπορεί να μεταβιβαστεί στις νεότερες γενιές.

Ταυτόχρονα, τα παιδιά μπορούν να αντιμετωπίζουν όλο και περισσότερες δυσκολίες με τη μάθηση, συχνά χωρίς οργάνωση και αυτοπεποίθηση. Κάποιος εξωτερικός παράγοντας μπορεί να τα βοηθήσει να αποτύχουν τις εντάσεις γύρω από τις σχολικές εργασίες. Άλλα παιδιά χρειάζονται υποστήριξη σε ένα συγκεκριμένο μάθημα την οποία οι γονείς δεν μπορούν να δώσουν, λόγω έλλειψης δεξιοτήτων, χρόνου ή ενίοτε ενδιαφέροντος.

Το έργο Super Seniors συνενώνει τους δυο αυτούς κόσμους για να δημιουργήσει μια μεταξύ διαφορετικών γενεών υπηρεσία υποστήριξης του σχολείου, όπου όλοι οι συμβαλλόμενοι έχουν κίνητρο να βρουν οφέλη και ικανοποίηση.

Η τοπική ένωση MEC – Mouvement pour l'Egalité des Chances pour Tous (Κίνημα Ίσων Ευκαιριών για Όλους) συνεργάστηκε με την ΟΤΔ της περιφέρειας Mëllerdall για να ενθαρρύνει τους ηλικιωμένους παρέχοντας τους τη δυνατότητα να προσφέρουν εθελοντική βοήθεια για τα σχολικά καθήκοντα των παιδιών των δημοτικών σχολείων του Λουξεμβούργου.

Οι συμφωνίες με διάφορους δήμους και η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Μέτρου 19 του ΠΑΑ – LEADER/CLLD κάλυψαν το λειτουργικό κόστος και το κόστος προσωπικού. Η επιλογή αυτή επέτρεψε την έναρξη των προσλήψεων με φυλλάδιο που απευθύνεται σε ηλικιωμένους και στάλθηκε σε όλα τα νοικοκυριά της περιοχής Mullerthal. Οι υποψήφιοι εξετάστηκαν στα γαλλικά, στα γερμανικά και στα μαθηματικά, βασικά μαθήματα στα δημοτικά σχολεία του Λουξεμβούργου. Οι συνεντεύξεις τις οποίες έλαβε εξειδικευμένο άτομο για τις προσλήψεις αξιολόγησαν τα κίνητρα κάθε υποψηφίου και η κατάρτιση την οποία έλαβαν αφορούσε επίσης την παιδική ψυχολογία και μια περιγραφή των βασικών σχολικών δεδομένων. Η διαδικασία αυτή αποτελεί και εγγύηση ποιότητας για τους γονείς.

Τα σχολικά προβλήματα εξετάζονται λεπτομερώς με τους γονείς, τους μαθητές, τους ηλικιωμένους και την ένωση για να καθοριστούν οι ημέρες, οι ώρες και η συχνότητα των συνεδριών που πραγματοποιούνται στα σπίτια των παιδιών με παρουσία ενήλικα από την οικογένειά τους.

Για την ώρα, 16 ηλικιωμένοι υποστηρίζουν μια ομάδα 40 παιδιών, συνήθως για 10 συνεδρίες, που μπορούν να ανανεώνονται δύο φορές. Ωστόσο, το σύστημα είναι ευέλικτο και μπορεί να προσαρμοστεί κατά περίπτωση. Μια συνεδρία κοστίζει 10 ευρώ, τα περισσότερα από τα οποία καλύπτουν τα έξοδα μετάβασης των ηλικιωμένων, ενώ ένα μικρό μέρος προορίζεται για ένα τελικό δώρο στους επιμελείς μαθητές.

Οι συνεδριάσεις εποπτείας στην έδρα της MEC asbl πραγματοποιούνται κάθε δύο μήνες μεταξύ των ηλικιωμένων και της ένωσης για την ανταλλαγή σχετικών απόψεων και εμπειριών. Η διαδικασία αυτή διαμορφώνει μια ομαδική συνοχή και ένα ομαδικό πνεύμα στο πλαίσιο της παρεχόμενης υπηρεσίας. Ορισμένοι συμμετέχοντες γίνονται και φίλοι.

Το πρόγραμμα Super Seniors είναι ανεκτίμητο για όσα προσφέ-

ρει στην ανταλλαγή γνώσεων και στη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής. Οι ηλικιωμένοι διατηρούν τις γνώσεις, την αίσθηση της αξίας τους και παραμένουν συνδεδεμένοι με μια νέα γενιά. Τα παιδιά μαθαίνουν πολλά, συμπεριλαμβανομένης της υπομονής, πώς να εντάξουν τον εαυτό τους στο περιεχόμενο των μαθημάτων και πώς να αποκτήσουν μια ευρύτερη προοπτική ζωής. Οι γονείς επωφελούνται από μειωμένη οικογενειακή ένταση, με περισσότερο χρόνο για εξωσχολικές δραστηριότητες των παιδιών τους και αισθάνονται μικρότερη πίεση στη φροντίδα των παιδιών. Οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι η υπηρεσία βοηθά επίσης τα παιδιά να έχουν περισσότερα κίνητρα.

Η υπηρεσία Super Seniors είναι διαθέσιμη σε 14 δήμους της περιοχής Mullerthal που καλύπτουν περισσότερους από 26.000 κατοίκους. Το 2021 επεκτείνεται σε εννέα δήμους της περιοχής Moselle με περισσότερους από 30.000 κατοίκους.

Τίτλος Έργου:	Σούπερ Ηλικιωμένοι
Είδος δικαιούχου	ΜΚΟ
Περίοδος	2018 – 2020
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Συνολική συνεισφορά: € 49.040 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 25.893 • Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 17.262 • Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 5.885
Μέτρο ΠΑΑ	M19 – LEADER/CLLD
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/super-senior-luxembourg_en • http://www.mecasbl.lu
Επικοινωνία	aurelia.pattou@mecasbl.lu

Το σχέδιο αυτό δημιούργησε μια υπηρεσία υποστήριξης των σχολείων μεταξύ διαφορετικών γενεών στην ύπαιθρο του Λουξεμβούργου

Μια κινητή αίθουσα εργασίας προωθεί την ένταξη των νέων στην Αυστρία

Η υποστήριξη μέσω LEADER επέτρεψε τη δημιουργία ενός χώρου μάθησης και συνάντησης για τους νέους που βρίσκονται σε μειονεκτική λόγω προσβασιμότητας θέση, βελτιώνοντας τις ευκαιρίες απασχόλησης.

Η μετάβαση στον κόσμο της εργασίας αποτελεί μια σύνθετη πρόκληση για πολλούς νέους, δεδομένου ότι είναι η πρώτη φορά που οι δεξιότητες ενός ατόμου συνδυάζονται με ευκαιρίες στην αγορά εργασίας. Η πρόκληση αυτή είναι ακόμη μεγαλύτερη για τους νέους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση λόγω προσβασιμότητας. Στις αγροτικές περιοχές, ο χρόνος μετακίνησης από και προς τον τόπο εργασίας επιτείνει τα προβλήματα πρόσβασης σε ευκαιρίες εκπαίδευσης και απασχόλησης.

Στην ανατολική Στυρία (Ανατολική Αυστρία), η ΟΤΔ Zeitkultur Oststeirisches Kernland και η ένωση Chance B (Δεύτερη Ευκαιρία) ένωσαν τις δυνάμεις τους για να δημιουργήσουν ένα έργο LEADER (χρηματοδοτούμενο από το Μέτρο 19 του Αυστριακού ΠΑΑ) το οποίο θα μπορούσε να αντιμετωπίσει ανάλογες προκλήσεις.

Το έργο έχει μετατρέψει ένα ακρισιμοποίητο εμπορευματοκιβώτιο σε θεματικό χώρο μάθησης και συνάντησης, σχεδιασμένο για να δημιουργήσει ενδιαφέρον και να αποκαταστήσει επαφές μεταξύ νέων και επιχειρήσεων. Η εν λόγω «κινητή ευκαιρία» ενθαρρύνει θετικές αλλαγές στους εφήβους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση λόγω προσβασιμότητας και παρέχει ευνοϊκές εμπειρίες εργασίας και μάθησης που προάγουν την αυτοπεποίθηση και αποκαλύπτουν κρυμμένα ταλέντα.

Ο εξοπλισμός του χώρου περιλαμβάνει έναν ευέλικτο χώρο εργασίας με μπαρ και κουζίνα και ένα καθιστικό που χρησιμοποιείται για μεμονωμένες συναντήσεις. Ο εσωτερικός σχεδιασμός ενθαρρύνει το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή. Οι μικροί πάγκοι εργασίας επιτρέπουν στους νέους να εξερευνήσουν στην πράξη έως και 25 εξειδικευμένα επαγγέλματα (από τη ζυλουργική έως την κωποποίηση μέσω υπολογιστή).

Ο ευέλικτος εσωτερικός χώρος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εργαστήρια και εκπαιδευτικές εκδηλώσεις, όπως για επαγγελματικό προσανατολισμό, δημιουργικές τεχνικές ή για την ανάπτυξη ικανοτήτων σε προσωπικό επίπεδο και σε επίπεδο εργασιακής απασχόλησης.

«Το έργο αποτελεί τεχνολογική και κοινωνική καινοτομία: ο τεχνικός ψηφιοποιημένος εξοπλισμός σε κάθε τρέιλερ καταλήγει σε έναν κινητό και ευέλικτο χώρο επικοινωνίας για τη βελτίωση του επαγγελματικού προσανατολισμού των εφήβων στις αγροτικές περιοχές.»

Wolfgang Berger,
ΟΤΔ Zeitkultur Oststeirisches Kernland

Το εμπορευματοκιβώτιο είναι σταθμευμένο κοντά σε σημεία διαμονής για να μεγιστοποιήσει τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων. Οι νέοι μπορούν να διερευνήσουν τα ατομικά τους ταλέντα μέσω πρακτικών ασκήσεων. Ο χώρος εργασίας εισαγάγει νέες τεχνολογίες και τονίζει τη σημαντική μετατόπιση προς την τεχνολογική ανανέωση όλων των επαγγελματιών. Η χωροταξική διεύθεση συμβάλλει επίσης στην εισαγωγή νέων εργασιακών προφίλ χωρίς παραδοσιακά στερεότυπα φύλου, έτσι ώστε περισσότεροι νέοι να μπορούν να εξοικειωθούν με τα τεχνικά επαγγέλματα.

Για όσους μεταξύ των νέων που συμμετέχουν ενδιαφέρονται, προβλέπεται δυνατότητα πρακτικής επαγγελματικής άσκησης σε περισσότερες από 30 μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις στην περιοχή της Ανατολικής Στυρίας. Οι ιδιοκτήτες επιχειρήσεων και οι συνεργάτες τους επιμορφώνονται για να μπορούν να ερ-

© LAG Zeitkultur Oststeirisches Kernland

Το έργο αυτό μετέτρεψε ένα ακρισιμοποίητο εμπορευματοκιβώτιο σε χώρο μάθησης και συνάντησης για τους νέους.

γάζονται με νέους σε εξειδικευμένα εργαστήρια. Στόχος είναι να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των ιδιοκτητών επιχειρήσεων σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες των νεαρών αυτών ατόμων.

«Η ένταξη των εφήβων με περιορισμένες ευκαιρίες στην αγορά εργασίας είναι σήμερα σημαντικότερη από ποτέ!»

Erika Reisenegger,
Υπεύθυνος έργου

Όλες οι 15 ΟΤΔ στη Στυρία βρίσκονται σε τακτική επικοινωνία σχετικά με θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού. Στο έργο συμμετέχουν σήμερα 40 σχολεία, καθώς και περιφερειακές υπηρεσίες του Αυστριακού οικονομικού επιμελητηρίου και της δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης, της διαχείρισης ποιότητας των σχολείων, των εκπαιδευτικών οργανισμών και των επαγγελματιών ενώσεων.

Τίτλος Έργου:	Κινητός χώρος εργασίας για εφήβους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση λόγω προσβασιμότητας
Είδος δικαιούχου	Ομάδα Τοπικής Δράσης, ΜΚΟ
Περίοδος	2019 – 2021
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Συνολική συνεισφορά: € 80.000 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 51.200 • Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 12.800 • Συνεισφορά Ιδιωτών/Ιδίων κεφαλαίων: € 16.000
Μέτρο ΠΑΑ	M19 – LEADER/CLLD
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/mobile-workroom-disadvantaged-adolescents-austria_en • http://www.zeitkultur.at
Επικοινωνία	info@zeitkultur.at

Ποιμενική Σχολή της Ανδαλουσίας

Ένα έργο κατάρτισης που υποστηρίζεται από το ΕΓΤΑΑ στην Ισπανία αντιμετωπίζει θέματα πληθυσμιακής μείωσης και έλλειψης γενεαλογικής ανανέωσης στην κτηνοτροφία μέσω της παραδοσιακής και καινοτόμου μεταφοράς γνώσεων, σε συνδυασμό με περιβαλλοντικές πτυχές.

Με τον τυπικό ποιμενικό τρόπο, η Ανδαλουσιανή Ποιμενική Σχολή είναι μετακινούμενη. Η Σχολή, η οποία ξεκίνησε το 2010, προσφέρει ετήσια εκπαίδευση 540 ωρών στην ποιμενική κτηνοτροφία σε διαφορετική κάθε χρόνο τοποθεσία της Ανδαλουσίας (Νότια Ισπανία).

Ο κύριος λόγος για τη δημιουργία του έργου ήταν η πρόωθηση της ποιμενικής κτηνοτροφίας ως ευκαιρίας απασχόλησης για τους νέους. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί μια ευκαιρία ανάσχεσης της πληθυσμιακής απομείωσης σε πολλές περιοχές της Ανδαλουσίας, προσφέροντας αγροτικές θέσεις εργασίας που συνδέονται με παραδοσιακά επαγγέλματα στα οποία η συμμετοχή των νέων δεν συνθίξεται. Το έργο δημιουργεί επίσης μια κοινωνική αναγνώριση για το ποιμενικό επάγγελμα, διασφαλίζοντας την επιβίωση μιας σημαντικής ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Η Ανδαλουσία έχει επίσης μια σημαντική γενετική κληρονομιά με έξι φυλές αιγοπροβάτων και επτά φυλές βοοειδών που είναι μοναδικές στην περιοχή και η Ποιμενική Σχολή της Ανδαλουσίας περιλαμβάνει πληροφορίες για ορισμένες από τις φυλές αυτές σε κάθε κύκλο μαθημάτων.

Οι βοσκοί και τα ζώα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της βιοποικιλότητας των φυσικών οικοτόπων και 130 βοσκοί έχουν εκπαιδευτεί ώστε να παρέχουν πρακτικά μαθήματα στους σπουδαστές της Σχολής. Οι διαχειριστές προστατευόμενων περιοχών, οι περιβαλλοντικοί παράγοντες και οι βοσκοί συμμετέχουν ενεργά στη Σχολή.

Η Σχολή έχει συνεργαστεί με περισσότερες από 60 δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και περισσότεροι από 30 συμμετέχουν κάθε χρόνο στις δραστηριότητές της. Αυτό διασφαλίζει την κάλυψη ενός ευρέος φάσματος επικαιροποιημένων θεμάτων, όπως η υγεία των ζώων, η παραγωγή, η επιχειρηματική διαχείριση, τα οικονομικά θέματα, το marketing και τα ψηφιακά εργαλεία. Η κατάρτιση συνδυάζεται με την πρακτική άσκηση με αποτέλεσμα ότι ποσοστό από 60 έως 90% των σπουδαστών συμμετέχουν σε κτηνοτροφικές δραστηριότητες.

Η Σχολή προσφέρει επίσης δραστηριότητες με παιδιά και νέους σε σχολεία και κολέγια σε ολόκληρη την περιοχή, καθώς και «ανοικτές ημέρες» για τοπικούς αγρότες και τεχνικούς.

Η ζήτηση είναι τριπλάσια από τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων και αυξάνεται συνεχώς. Οι περισσότεροι σπουδαστές είναι 18-30 ετών, με οικογενειακή παράδοση στην κτηνοτροφία. Σε αυτό το παραδοσιακό ανδροκρατούμενο επάγγελμα, στους 129 σπουδαστές περιλαμβάνονται μέχρι στιγμής 30 γυναίκες και με την έμφαση που αποδίδεται στην ισότητα των φύλων το ποσοστό των γυναικών σπουδαστών αυξάνεται συνεχώς και αναμένεται να φτάσει σύντομα στο 50% του συνόλου των σπουδαστών.

Το έργο διευθύνεται από το Ανδαλουσιανό Ινστιτούτο Γεωργικής Έρευνας και Κατάρτισης και συγχρηματοδοτείται από το Μέτρο 1 - Μεταφορά γνώσεων του ΠΑΑ της Ανδαλουσίας.

Η σημαντική ανταπόκριση από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης υπογραμμίζει την αναγνώριση του έργου σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο ως προτύπου κατάρτισης για τους κτηνοτρόφους του μέλλοντος. Το έργο παρουσιάστηκε επίσης σε διασκέψεις στην Ισπανία, την Ιταλία, στο Μαρόκο, στη Γουατεμάλα και στην Κολομβία.

Δημιουργήθηκε δίκτυο συνεργασίας με πρωτοβουλίες που συνδέονται με την κατάρτιση εκτατικής κτηνοτροφίας στη χώρα των

© Junta de Andalucía

Η έμφαση που δίνει το πρόγραμμα στην ισότητα των φύλων αυξάνει συνεχώς το ποσοστό των γυναικών σπουδαστών.

Βάσκων, την Καταλονία, τις Κανάριες Νήσους, την Εστρεμαδούρα και την Αστούρια. Το έργο θα μπορούσε να αναπαραχθεί σε άλλες ευρωπαϊκές περιφέρειες.

Τίτλος Έργου:	Ποιμενική Σχολή της Ανδαλουσίας
Είδος δικαιούχου	Δημόσιος οργανισμός
Περίοδος	2010 – 2021
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Συνολική συνεισφορά (ετήσια) : € 37.941 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ (ετήσια): € 34.147 • Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 3.794
Μέτρο ΠΑΑ	M1 – Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/andalusian-shepherd-school-2017_en • https://escueladepastoresdeandalucia.es
Επικοινωνία	franciscoa.ruiz@juntadeandalucia.es

Πράσινη Φροντίδα στην αγροτική Αυστρία

Με επίκεντρο την διάδραση μεταξύ ανθρώπων και φύσης, ένα έργο που χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ επιτρέπει την παροχή διαφοροποιημένων υπηρεσιών από γεωργούς, κοινωνικούς φορείς και ιδρύματα.

Οι οπωρώνες, οι αμπελώνες, οι αρόσιμες εκτάσεις, τα ζώα και η δασοκομία επιτρέπουν στις εκμεταλλεύσεις να συνδυάζουν τον εσωτερικό και εξωτερικό χώρο, την υψηλής ποιότητας παραγωγή τροφίμων και την άμεση επαφή με ζώα και φυτά.

Οι γεωργοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτή την εμπειρία μαζί με τα εκπαιδευτικά και κοινωνικά προσόντα τους για να ενώσουν τις δυνάμεις τους με τις κοινωνικές οργανώσεις, τα ιδρύματα και τους δήμους και να προσφέρουν κοινωνικές υπηρεσίες εκεί όπου χρειάζονται.

Το 2011, το Γεωργικό Επιμελητήριο Βιέννης χρησιμοποίησε τη στήριξη του ΕΓΤΑΑ για τη δημιουργία του σχεδίου «Πράσινη Φροντίδα – εκεί όπου οι άνθρωποι ευημερούν». Στόχος ήταν η παροχή βοήθειας στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις για να προσφέρουν κοινωνικές υπηρεσίες, διαφοροποιώντας τις πηγές εισοδήματός τους και συμβάλλοντας παράλληλα στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Το 2014, ιδρύθηκε η ένωση ARGE Green Care Austria (Πράσινη Φροντίδα Αυστρία) με 23 συμβαλλόμενους, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων από Ομοσπονδιακά Υπουργεία, τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης και ιδρύματα κοινωνικής οικονομίας για την κάλυψη ολόκληρης της χώρας. Το 2015, η ένωση Green Care Austria ιδρύθηκε ως εθνικό δίκτυο ικανοτήτων στο οποίο συμμετέχουν όλα τα εννέα Αυστριακά Γεωργικά Επιμελητήρια. Το Μέτρο 16 του ΠΑΑ – Συνεργασία χρησιμοποιείται για τη στήριξη των δραστηριοτήτων του έργου μεταξύ 2018 και 2023.

Οι καινοτόμες υπηρεσίες Πράσινης Φροντίδας συνεισφέρουν στη φροντίδα των νέων και των ηλικιωμένων, καθώς και στις επαφές με ζώα που βελτιώνουν την ευημερία των ατόμων με σωματική και ψυχική αναπηρία. Η δημιουργία ανάλογων κοινωνικών υπηρεσιών εκεί όπου αυτές χρειάζονται προσφέρει πολλαπλά οφέλη. Οι συγκεκριμένες μη γεωργικές δραστηριότητες μπορούν επίσης να ενισχύσουν το γεωργικό εισόδημα και να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας στις αγροτικές περιοχές, μεταξύ άλλων και για τα άτομα με αναπηρίες. Επιπλέον, οι υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιούν την υπάρχουσα υποδομή και βρίσκονται πιο κοντά στον τόπο όπου χρειάζεται η παροχή τους, με λιγότερες ανάγκες μεγάλων μετακινήσεων.

«Είναι υπέροχο που υπάρχει η Πράσινη Φροντίδα, ειδικά για νέους που ίσως θέλουν να συνεχίσουν να λειτουργούν το αγρόκτημα διαφορετικά από την προηγούμενη γενιά».

Συμμετέχων γεωργός

Η υποστήριξη των οικογενειακών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των συνεργατών τους για την υλοποίηση των υπηρεσιών ξεκινά με την αρχική ιδέα του έργου, διευκρινίζοντας τα βασικά νομικά δεδομένα, εξασφαλίζοντας τα προσόντα που χρειάζονται στη συνεργασία με τους φορείς αγροτικής επιμόρφωσης και σφυρηλατώντας εταιρικές σχέσεις. Η στήριξη συνεχίζεται κατά την υλοποίηση του έργου, με την πιστοποίηση ποιότητας και την περαιτέρω ανάπτυξη των κριτηρίων εμπορίας και ποιότητας. Η ποιότητα εξασφαλίζεται μέσω εσωτερικής πιστοποίησης από την Green Care Austria και, κατόπιν αυτού, υπάρχει διαπίστευση εξωτερικού φορέα πιστοποίησης.

«Η πιστοποίηση παρέχει στους επισκέπτες μας ασφάλεια για μια εξαιρετική προσφορά ποιότητας!»

Εκπρόσωπος τύπου της Green Care

Από τον Νοέμβριο του 2020 υπήρχαν 113 πιστοποιημένες εκμεταλλεύσεις Πράσινης Φροντίδας. Μέχρι στιγμής, έχουν αναπτυχθεί στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις 12 υπηρεσίες πράσινης φροντίδας για την εκπαίδευση, την υγεία και τις κοινωνικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των νηπιαγωγείων, των κέντρων ημερήσιας φροντίδας για τα άτομα τα οποία πάσχουν από άνοια, καθώς και για την προαγωγή της υγείας. Βασικό στοιχείο του έργου είναι η άμεση συνεργασία μεταξύ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των φορέων που περιλαμβάνουν την Ένωση Δήμων, το δίκτυο LEADER και την εταιρεία Familie & Beruf GmbH, η οποία υποστηρίζει τη δημιουργία και την εφαρμογή φιλικών προς την οικογένεια πολιτικών και πρακτικών από επιχειρήσεις, εκπαιδευτικούς φορείς και δήμους.

Για την περαιτέρω ανάπτυξη της έννοιας της Πράσινης Φροντίδας, η Green Care Austria προωθεί και εποπτεύει επιστημονικές μελέτες και εργασίες. Ελέγχει επίσης τα οφέλη που αποφέρουν τα έργα Green Care στους χρήστες υπηρεσιών και τις επιπτώσεις τους στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

«Τρία από τα τέσσερα αυστριακά αγροκτήματα έχουν πειστεί από την Green Care».

Ινστιτούτο Αγοράς Γεωργικών Σπουδών, Αυστρία 2019

Το έργο έχει επίσης καθιερώσει συνεργασία με τα Γεωργικά Επιμελητήρια της Γερμανίας, καθώς και δικτύωση με τη Γερμανική Ομάδα Εργασίας για την Κοινωνική Γεωργία, προκειμένου να αυξηθεί η διάδραση μεταξύ ανθρώπων και φύσης, μεταφέροντας τις κοινωνικές υπηρεσίες σε όσους τις χρειάζονται.

Τίτλος Έργου:	Πράσινη Φροντίδα – Όπου οι άνθρωποι ευημερούν
Είδος δικαιούχου	ΜΚΟ
Περίοδος	2018 – 2023
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Συνολική συνεισφορά: € 1.968.602 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 987.639 • Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 980.963
Μέτρο ΠΑΑ	M16 – Συνεργασία
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/green-care-where-people-flourish-austria_en • http://www.greencare-oe.at
Επικοινωνία	nicole.prop@greencare-oe.at

Βελτίωση της κινητικότητας στην αγροτική Γαλλία

Μια υπηρεσία κοινής χρήσης αυτοκινήτων που δημιουργήθηκε με χρηματοδότηση μέσω LEADER βελτιώνει την κινητικότητα και την πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες σε μια απομακρυσμένη Γαλλική περιοχή, ενθαρρύνοντας ταυτόχρονα την ομαδική μετακίνηση και την ενίσχυση των κοινωνικών δεσμών.

© Mairie de Villeroage-Termenès

Το συγκεκριμένο έργο κοινής χρήσης ηλεκτρικών οχημάτων προσφέρει μια οικονομικά αποδοτική και οικολογική λύση στην πρόκληση της κινητικότητας στην ύπαιθρο.

Το Villeroage-Termenès είναι ένα μικρό χωριό στη νότια Γαλλία με 140 κατοίκους. Δεν υπάρχουν μεγάλες δημόσιες υπηρεσίες, όπως ιατρικά κέντρα ή μεγάλα καταστήματα στην περιοχή και ο κοντινότερος φούρνος βρίσκεται σε απόσταση 10 χιλιομέτρων. Μεγάλο μέρος του πληθυσμού δυσκολεύεται στις μετακινήσεις, ιδίως οι ηλικιωμένοι και οι νέοι με περιορισμένους οικονομικούς πόρους. Εν τω μεταξύ, κάποιοι κάτοικοι της περιοχής ενδιαφέρονταν να ανανεώσουν το δεύτερο οικογενειακό τους όχημα και ήθελαν να αγοράσουν ένα ηλεκτροκίνητο αυτοκίνητο κοινής ιδιοκτησίας. Το χωριό είχε επίσης ένα σημείο ηλεκτρικής φόρτισης, αλλά δεν γινόταν μεγάλη χρήση του.

Ολόκληρο το χωριό και η τοπική αρχή αυτοδιοίκησης έλαβαν μέρος στην ανάπτυξη ενός σχεδίου κοινής χρήσης ηλεκτρικών αυτοκινήτων, μιας οικονομικά αποδοτικής και οικολογικής λύσης ως απάντησης στην πρόκληση της αγροτικής κινητικότητας στην ύπαιθρο. Η συγχρηματοδότηση από το Μέτρο 19 – LEADER/CLLD του ΠΑΑ Midi-Pyrénées, μέσω της ΟΤΔ Est-Audois, βοήθησε στην αγορά ενός κοινοτικού ηλεκτροκίνητου αυτοκινήτου.

«Το ενδιαφέρον της προσέγγισης, πιστεύω, είναι ότι αυτή δεν ξεκίνησε εκ των άνω αλλά ότι προήλθε από μια ζήτηση που σφυρηλατήθηκε στην τοπική κοινωνία.»

Πρώην δήμαρχος του Villeroage-Termenès

Οι κάτοικοι του χωριού μπορούν να χρησιμοποιήσουν το μη ρυπογόνο αυτό μέσο μεταφοράς για διαδρομές έως και 80 χιλιομέτρων, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε σούπερ μάρκετ, σε καταστήματα τύπου DIY (do it yourself- φτιάξε το μόνος σου), σε υπηρεσίες, εξειδικευμένης περίθαλψης και νοσοκομεία για εξετάσεις, καθώς και για να επισκεφθούν συγγενείς και φίλους. Ενθαρρύνεται η κοινή μεταφορά και η ενίσχυση των κοινωνικών δεσμών, μεταξύ άλλων και με τους τουρίστες. Ένα δίκτυο αγροτικών καταλυμάτων καθώς και τοπικών υπηρεσιών και τεχνιτών περιλαμβάνεται στα δρομολόγια του GPS του οχήματος και διατίθεται επίσης με συνδεδεμένο εξοπλισμό, όπως smartphone. Το γεγονός αυτό υπογραμμίζει τα πλεονεκτήματα της τοπικής εταιρικής σχέσης.

Οι δημοτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούν επίσης το όχημα. Με αυ-

τόν τον τρόπο έχει επίσης πραγματοποιηθεί και εξοικονόμηση ως προς την αγορά νέων αυτοκινήτων. Ο δήμος έχει αναθέσει τη διαχείριση των κρατήσεων και των πληρωμών σε μια διαδικτυακή πλατφόρμα.

Το έργο αυτό αποτελεί μια καινοτόμο λύση από «κάτω προς τα άνω», το οποίο συνέβαλε στη βελτίωση των δημόσιων και κοινωνικών υπηρεσιών, καθώς επίσης και στις δράσεις αλληλεγγύης. Η τοπική αρχή υλοποίησε την πρωτοβουλία των κατοίκων για την ομαδική μεταφορά και για την παροχή πρόσβασης σε υπηρεσίες για κατοίκους περιορισμένης κινητικότητας.

Από ποσοτική άποψη, οι στόχοι της πρωτοβουλίας αυτής έχουν ήδη επιτευχθεί. Σήμερα, το αυτοκίνητο είναι κλεισμένο 10 μισές ημέρες την εβδομάδα και ταξιδεύει μέχρι 30.000 χιλιόμετρα το χρόνο και η υπηρεσία αυτή χρησιμοποιείται από τους μισούς κατοίκους. Επιπλέον, το έργο αυτό βοήθησε την τοπική απασχόληση με ένα άτομο που συντηρεί το αυτοκίνητο. Το όχημα είναι σταθμευμένο κάτω από φωτοβολταϊκό σκίαστρο, το οποίο παρέχει 3 έως 4 πλήρεις φορτίσεις την ημέρα. Η κοινή χρήση οχημάτων και η μεγάλη χρήση αντισταθμίζουν τις οικολογικές επιπτώσεις της μπαταρίας.

«Ένα τέτοιο όχημα αποτελεί λύση για τα έξοδα μετάβασης που όλοι δυσκολεύονται να χρηματοδοτήσουν. Και καταφέραμε να αποφύγουμε την αγορά περισσότερων οχημάτων στο χωριό, οπότε είναι πιο οικολογικό.»

Ένας χωρικός

Τίτλος Έργου:	Δημοτική υπηρεσία κοινής χρήσης ηλεκτρικών αυτοκινήτων
Είδος δικαιούχου	Τοπική αυτοδιοίκηση
Περίοδος	2018 – 2021
Χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Συνολική συνεισφορά: € 46.355 • Συνεισφορά ΕΓΤΑΑ: € 29.667 • Εθνική /Περιφερειακή συνεισφορά: € 6.565 • Συνεισφορά Ιδιωτών: € 10.123
Μέτρο ΠΑΑ	M19 – LEADER/CLLD
Περισσότερες πληροφορίες	<ul style="list-style-type: none"> • https://enrd.ec.europa.eu/projects-practice/municipal-electric-cars-sharing-service-france_en • http://www.autopartage.villeroage.fr
Επικοινωνία	direction@gal-estaudois.fr

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΝΤΥΠΑ ΕΡΓΩΝ ΕΓΤΑΑ

Μπορείτε να αντλήσετε έμπνευση από άλλα παραδείγματα έργων αγροτικής ανάπτυξης που υποστηρίζονται από το ΕΓΤΑΑ αναζητώντας τα σε προηγούμενες εκδόσεις του εντύπου έργων του ΕΓΤΑΑ. Σε κάθε έκδοση περιγράφονται παραδείγματα επιτυχημένων έργων για ένα συγκεκριμένο θέμα αγροτικής ανάπτυξης.

Τα έργα αυτά είναι διαθέσιμα στην ενότητα «Εκδόσεις» του δικτυακού τόπου ΕΔΑΑ στο <https://enrd.ec.europa.eu>

Rural Inspiration Awards 2020

Δυναμικές αγροτικές περιοχές

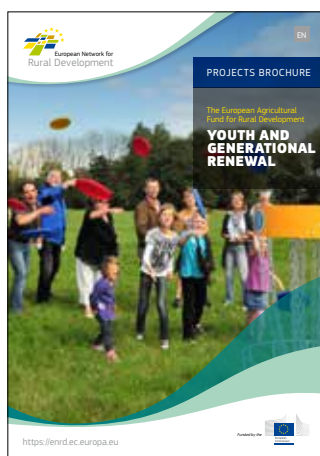
Rural Inspiration Awards 2019

Βιοοικονομία

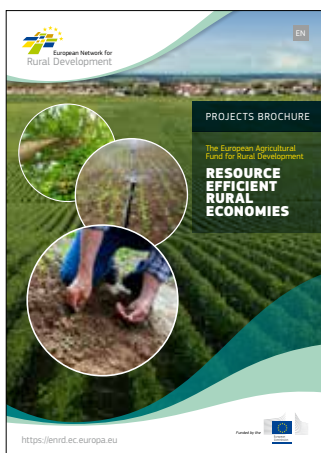
Νεολαία και Γενεαλογική Ανανέωση

Ψηφιακή και Κοινωνική Καινοτομία στις Αγροτικές Υπηρεσίες

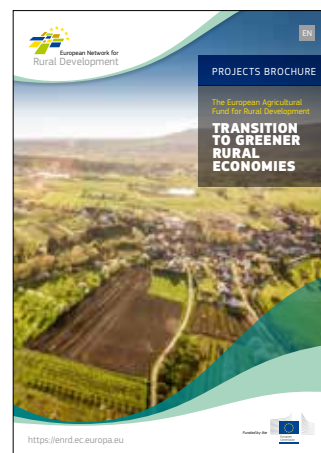
Αγροτικές Οικονομίες με Αποδοτική Χρήση των Πόρων

Στήριξη των Αγροτικών Επιχειρήσεων

Μετάβαση σε πιο Πράσινες Αγροτικές Οικονομίες

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΓΤΑΑ

Οι εκδόσεις μας σας ενημερώνουν για όλα τα τελευταία νέα, τις απόψεις και τις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή αγροτική ανάπτυξη!

Κάθε δημοσίευση του ΕΔΑΑ δημοσιεύεται δύο φορές το χρόνο και διατίθεται σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή σε έξι γλώσσες της ΕΕ (ΕΣ, ΔΕ, ΕΝ, FR, ΙΤ, ΡL): <https://enrd.ec.europa.eu/publications/search>

EU Rural Review

Η βασική θεματική δημοσίευση του ΕΔΑΑ.

EAFRD Projects Brochure

Επιλογή των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ για ένα συγκεκριμένο θέμα αγροτικής ανάπτυξης.

Rural Connections

Το περιοδικό του ΕΔΑΑ που παρουσιάζει επικαιροποιήσεις πολιτικής και προοπτικές από τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγροτικής ανάπτυξης στην Ευρώπη.

ENRD Newsletter

Όλα τα τελευταία νέα αγροτικής ανάπτυξης από την Ευρώπη – παραδίδονται απευθείας στα εισερχόμενά σας μία φορά το μήνα!

Εγγραφείτε εδώ: https://enrd.ec.europa.eu/news-events/enrd-newsletter_en

ΕΥΡΕΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΕ

Διαδικτυακά

- Πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ διατίθενται στον δικτυακό τόπο Ευropa στη διεύθυνση: https://europa.eu/european-union/index_en

Δημοσιεύσεις της ΕΕ.

- Μπορείτε να πραγματοποιήσετε λήψη ή να παραγγείλετε δωρεάν και τιμολογημένες δημοσιεύσεις της ΕΕ στη διεύθυνση: <https://op.europa.eu/en/publications>
- Μπορείτε να λάβετε πολλαπλά αντίγραφα δωρεάν δημοσιεύσεων επικοινωνώντας με το Europe Direct ή με το τοπικό σας κέντρο πληροφοριών (ανατρέξτε στην ενότητα https://europa.eu/european-union/contact_en).

ENRD online

Επισκεφτείτε τον ιστότοπο του ENRD

 <https://enrd.ec.europa.eu>

Εγγραφείτε για να λαμβάνεται
το Ενημερωτικό Δελτίο του ENRD

 https://enrd.ec.europa.eu/news-events/enrd-newsletter_en

Ακολουθείστε το ENRD
στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

 www.facebook.com/ENRDcp

 www.twitter.com/ENRD_CP

 www.linkedin.com/company/enrd-contact-point

 www.youtube.com/user/EURural

 www.instagram.com/enrdcp

ENRD Contact Point
Rue de la Loi/Wetstraat, 38 (bte 4)
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Tel. +32 2 801 38 00
info@enrd.eu

Publications Office
of the European Union

<https://enrd.ec.europa.eu>

European Network for
Rural Development